බොරවැව එල්ලංගා පැතිකඩ සහ මූලික සංවර්ධන සැලැස්ම

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය

නියෝජ්‍ය ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය – වයඹ පළාත

පටුන

1. හැඳින්වීම 1
1.1. බොරවැව එල්ලංගාව හා එහි පිහිටීම 4
1.1.1. බොරවැව එල්ලංගාවේ පිහිටීම 4
1.1.2. ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ මට්ටමින් බොරවැව එල්ලංගාව 1
1.1.3. බොරවැව එල්ලංගාව හා එහි ව්‍යාප්තිය..........2
1.1.4. එල්ලංගාව පිළිබඳ සාමාන්‍ය තොරතුරු 2
1.2. එල්ලංගාව වැව් පිළිබඳ තොරතුරු 5
1.2.1. එල්ලංගාවට අයත් වැව් සම්බන්ධ මූලික තොරතුරු..........5
1.2.2. එල්ලංගාවට අයත් වැව් ආශ්‍රිත භූමි පරිභෝජනය සම්බන්ධ තොරතුරු..........6
1.3. බොරවැව එල්ලංගාව තිරසර ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ වැදගත් කම 7
2. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු පිහිටුවීම 8
2.1. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවක අවශ්‍යතාවය 11
2.2. එල්ලංගා පැතිකඩක් සකස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය 12
2.3. එල්ලංගා පැතිකඩක් සකස් කිරීමේ දී අනුගමනය කල ක්‍රමවේදය 12
2.4. එල්ලංගා පැතිකඩ සහ එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ අරමුණු..........14
2.5. එල්ලංගා පැතිකඩ සහ එල්ලංගා කළමණාකරන මූලික සැලැස්ම සැකසීමේ වැදගත්කම ..14
2.6. එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සැකසීමේ දී අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමවේදය..........15
3. බොරවැව එල්ලංගාවේ වර්තමාන පැතිකඩ 16
3.1. භූගෝලීය (Geographical) තොරතුරු 16
3.2. භූ විද්‍යාත්මක (Geological) තොරතුරු..........17
3.3. ජල විද්‍යාත්මක (Hydrological)තොරතුරු..........18
3.4. පරිසර විද්‍යාත්මක(Environmental) තොරතුරු..........21
3.5. එල්ලංගාව තුළ සිදුවන මානව ජීවනෝපාය ක්‍රියාකාරකම්..........22
3.6. එල්ලංගාවේ සමාජ ආර්ථික තොරතුරු 22
3.7. එල්ලංගාවේ පවතින ඉදිකිරීම් 25
4. බොරවැව එල්ලංගාව මුහුණදෙන මූලික අභියෝග හඳුනා ගැනීම..........28
4.1. බොරවැව හරස්කඩ චාරිකාවෙන් හදුනාගත් ප්‍රමුඛතාගත කල ගැටලු හා යෝජිත උපාය මාර්ග හා සැලැස්ම 29
4.2. බොරවැව එල්ලංගාව සම්බන්දයෙන් හඳුනාගත් උග්‍ර ගැටළු විසඳීම සඳහා යෝජිත ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම..........32

ඇතුලත්වන වගු

වගු අංක 01 - බොරවැව එල්ලංගාව අයත් ග්‍රාම නිලධාරි කොට්ඨාශ වල තොරතුරු 1
වගු අංක 02 - බොරවැව එල්ලංගාව පිළිබඳ සාමාන්‍ය තොරතුරු 2
වගු අංක 03 - දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද එල්ලංගාවට අයත් වැව් පිළිබඳ තොරතුරු 5
වගු අංක 04 - එල්ලංගාවට අයත් වැව් ආශ්‍රිත භූමි පරිභෝජනය සම්බන්ධ තොරතුරු 6
වගු අංක 05 - හරස්කඩ චාරිකා පිළිබඳ තොරතුරු 13
වගු අංක 06 - බොරවැව එල්ලංගාවට අයත් වැව් සඳහා වාර්ෂික හා මාසික වර්ෂාපතන සම්බන්ධ තොරතුරු..19
වගු අංක 07 - එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුව විසින් උග්‍ර ගැටළු විසඳා ගැනීම හෝ අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් 29
වගු අංක 08 - හඳුනාගත් උග්‍ර ගැටළු විසදීම සඳහා යෝජිත ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම............................32

ඇතුලත්වන රූප සටහන්

රූපසටහන 01 - පැරණි එල්ලංගාවක පිහිටීම 1
රූපසටහන 02 - පැරණි වැවක පවතින ප්‍රධාන කොටස්...3
රූපසටහන 03 - එල්ලංගා පද්ධති කළමණාකරනය සඳහා වර්තමානයේ සම්බන්ධිත ප්‍රධාන ආයතන 10

ඇතුලත්වන සිතියම්

සිතියම් අංක 01 - බොරවැව එල්ලංගාවට අයත් වැව් වල පිහිටීම 1
සිතියම් අංක 02 - බොරවැව එල්ලංගාව අයත් වන ග්‍රාම නිලධාරි කොට්ඨාශ 1
සිතියම් අංක 03 - බොරවැව එල්ලංගාව (ගූගල් සිතියමක් ආශ්‍රිතව)..16
සිතියම් අංක 04 - බොරවැව එල්ලංගාව ආශ්‍රිතව පස 17
සිතියම් අංක 05 - මී ඔය ද්‍රෝණිය තුල බොරවැව එල්ලංගාවේ පිහිටීම...18

ඇතුලත්වන ප්‍රස්තාර

ප්‍රස්තාර අංක 01 - එල්ලංගාවේ භූමි පරිභෝජනය 7
ප්‍රස්තාර අංක 02 - මැදියාව මධ්‍යස්ථානයට අයත් ප්‍රදේශ සඳහා සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය වෙනස්වීම..19
ප්‍රස්තාර අංක 03 - අතරගල්ල මධ්‍යස්ථානයට අයත් ප්‍රදේශ සඳහා සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය වෙනස්වීම..20
ප්‍රස්තාර අංක 04 - ඉහිනිමිටිය මධ්‍යස්ථානයට අයත් ප්‍රදේශ සඳහා සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය වෙනස්වීම..20
ප්‍රස්තාර අංක 05 - එල්ලංගාවේ ජනගහනය 23
ප්‍රස්තාර අංක 06 - අධ්‍යාපන මට්ටම 24
ප්‍රස්තාර අංක 07 - රැකියා නියුක්තිය 24

1. හැඳින්වීම

ප්‍රාථමික ජල මාර්ගයක හෝ ප්‍රාථමික ජල මාර්ග ජාලයක පිහිටා ඇති ජල විද්‍යාත්මක ලෙස එකට බැඳුනු කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණයේ වැව් පද්ධති හෝ කුඩා වැව්, මධ්‍ය ප්‍රමාණයේ වැව් සහ අමුණු පද්ධති, වලින් සමන්විත වූ ද්විතිය හා තෘතිය ජල මාර්ගයකට ජලය මුදා හරිනු ලබන මධ්‍ය ජල ධාරා ප්‍රදේශය එල්ලංගාව ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. එල්ලංගාව අපගේ වාරි ශිෂ්ඨාචාරයේ විශිෂ්ඨ නිර්මාණයකි. එමගින් මුලු පරිසර පද්ධතියේම තිරසර පැවැත්ම තහවුරු කරයි.

වාරි ශිෂ්ඨාචාරයේ මෙම මාහැඟි අමිල නිර්මාණයක් වන එල්ලංගාව සංරක්ෂණය කර මනා කළමණාකරනයක් තුලින් “දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතියේ ” සංවර්ධන කටයුතු තිරසර ලෙස පවත්වා ගෙන යාම සඳහා එල්ලංගා කළමණාකරනය පහසු කිරීමට ව්‍යාපෘති ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් සහ සියලුම රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වලින් සමන්විත එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු පිහිටු වීමට ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වන දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය කටයුතු කරනු ලබයි. එල්ලංගාවේ සියලු පාර්ශව එකතු වී සියලු සම්පත් මනාව කළමණාකරනය කිරීම එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවල මූලික වගකීම වන අතර එම කාර්යය පහසු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුමක් සැකසීමට අවශ්‍ය තොරතුරු එකතු කිරීම සඳහා එල්ලංගා පැතිකඩක් පළාතේ සෑම එල්ලංගාවක් සඳහාම සකස් කරනු ලබයි. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුව හරහා එල්ලංගාව හා ජලධාරා ප්‍රදේශය ආරක්ෂා කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් සහභාගීත්ව ප්‍රවේශයකින් යුක්තව එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සකස් කර ඇත. එල්ලංගා පැතිකඩක් සැකසීමේ ප්‍රධාන අපේක්ෂාව වන්නේ එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කිරීමයි.

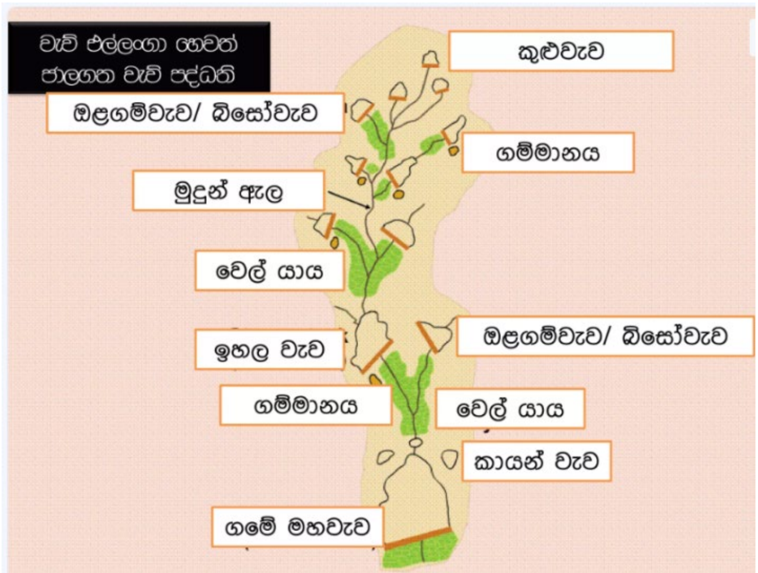

රූපසටහන 01- පැරණි එල්ලංගාවක පිහිටීම

මෙවැනි එල්ලංගා පද්ධතියක් නිසි ආකාරව පවත්වා ගැනීමටත් නිසි කළමනාකරණයකින් යුක්තව එල්ලංගාවේ ජලය බෙදා හැරීමටත් සුදුසු වන පරිදි අතීතයේ සිටම වාරි පද්ධතිය නිර්මාණය කර ඇත. ඒ අනුව එල්ලංගාවේ ප්‍රධානතම අංගයක් වන වැවක අනිවාර්යයෙන්ම පැවතිය යුතු අංග කිහිපයක් පවතී. මෙම අංග නිසි ආකාරව ඉදි කිරීම හා නිසි ආකාරව නඩත්තු කිරීම එල්ලංගාවේ මනා ක්‍රියාකාරීත්වයට සෘජුවම

බලපායි. ඒ අනුව එල්ලංගා පද්ධති කළමනාකරනයේ දී වැවක පැවතිය යුතු පහත කොටස් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. සාම්ප්‍රදායික වාරි පරිසර පද්ධතියක ප්‍රධාන අංගයක් ලෙස වැව හඳුනාගත හැක. ඒ අනුව වැවක පැවතිය යුතු ප්‍රධාන අංග ලෙස සොරොව්ව, වැව් බැම්ම, වාන, වාන් ඇළ, රළපනාව, ඇළ වේලි, කට්ට කඩුව, ගොඩවල, පෙරහන, කුණු ඇළ ආදී කොටස් හඳුනා ගත හැක. වැවක අනිවාර්යයෙන් පැවතිය යුතු මෙම අංග සම්බන්ධව ඇතිවන ගැටළු වැව ආශ්‍රිතව සිදුකරන කෘෂිකාර්මික, ධීවර ආදි නිෂ්පාදන කෙරෙහිද අනෙකුත් මානව හා පාරිසරික ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ද සෘණාත්මකව බලපානු ලබයි.

<u>කට්ට කඩුව</u>

වැවක කට්ට කඩුව සාමාන්‍යයෙන් වැව් බැම්මට පහතින් වැව් බැම්මේ සිට මීටර 5ක වපසරියක් තුල සිටුවන ලද ගස් වලින් සමන්විත වේ. මෙමගින් වැව් බැම්මේ ආරක්ෂාව, ඇළ වේලි මගින් ගලායන ජලයේ කිවුල උරා ගැනීම ආදි ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි වේ.

<u>පෙරහන (උස්වැටිය)</u>

වැවක පෙරහන ලෙස හඳුන්වන්නේ වැව වටා වැවට ගලා ඒන ජලය පෙරීමකට භාජනය වීම තුලින් වැවට රොන්මඩ හා කැලි කසල ඒකතු වීම වැලැක්වීම සඳහා සකසා ඇති ගස් ගොම්මනකි. මෙය වැවේ ජලය රඳාපැවතීම සඳහා ද ප්‍රයෝජනවත් වේ.

<u>පිටවාන හා වාන් ඇළ</u>

වර්ෂාව සහිත කාල සීමාවලදී වැවේ වැඩි වතුර පිටාර යාම සඳහා පිටවාන සහ එසේ පිටාර යන වතුර විධිමත් පරිදි එල්ලංගාවේ වෙනත් වැවකට හෝ ජල මාර්ගයකට ගලා ගෙන යාම සඳහා වාන් ඇළ නිර්මාණය කර ඇත. මෙසේ පිටවාන හෝ වාන් ඇල අවිධිමත්වීම ගංවතුර තත්ත්ව ඇතිවීමට හා වැවේ ධාරිතාවය අඩු වැඩි වීමට හේතු වේ.

<u>සොරොව්ව</u>

වැවක ජලය වර්ෂාව නොමැති කාල වලදී නිසි කළමනාකරණයකින් යුක්තව නිකුත් කිරීම සඳහා සොරොව්ව පිහිටුවා ඇත. නිසි කළමනාකාරණයකින් යුක්තව ජලය බෙදා හැරීම මගින් වර්ෂාව හිඟ කාලසීමා වලදී කෘෂිකාර්මික කටයුතු වලට මෙන්ම වෙනත් මානව ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ද ජලය ගබඩා කර ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

<u>ඇළවේලි</u>

වර්ෂාව හිඟ කාලවලදී සොරොව්වෙන් නිකුත් කරන ජලය විධිමත්ව වගා බිම් වෙත යොමු කිරීම මෙමගින් සිදු කරයි. මෙය වර්ෂාව හිඟ කාලසීමාවේ දී වැවේ ජලය නිසි කළමනාකරනයකින් යුක්තව භාවිතා කිරීමට බෙහෙවින් උපකාරී වේ. ඇළවේලි විධිමත් නොවිම අවිධිමත් ජල කළමනාකරණයට හා වර්ෂාව හිඟ කාලවලදී වගාබිම් වලට ජලය හිඟවිමට හේතු වේ.

ගොඩවල

අතීතයේ සිට වැවක පැවතිය යුතු අංග කුමන හෝ විශේෂිත කාරණයක් මත වැව හා සම්බන්ධ කර ඇත. වැවක ගොඩවල යනු වැවට ජලය එකතු වීමට පෙර වැවට ඉහළින් වැවේ ප්‍රමාණය හා වැවට එකතුවන ජල ධාරාවේ ප්‍රමාණය අනුව පහත් බිමක් (වලක්) ලෙස සකස් කර ඇති ඉඩ ප්‍රදේශයයි. මෙමගින් වැවට ජලය එකතුවීමට පෙර එම වලට එක්රැස් වන බැවින් ජලයේ ඇති රොන්මඩ ආදිය එම වලෙහි තැන්පත් වී පිරිසිදු ජලය වැවට එක්රැස් වීම සිදු වේ. එමගින් වැව ගොඩවීම හා වැව අපිරිසිදු වීම වැලකී යයි.

වැව් බැම්ම

වැවක ප්‍රධානතම අංගය වන්නේ වැව් බැම්ම වේ. යම් කිසි ජලමාර්ගයක් හරස් කර ජලය එක්රැස් කර ගැනීම සඳහා සකස් කර ඇති බැම්ම වැව් බැම්ම (වැකන්ද) ලෙස හැඳින්වේ. වැව් බැම්මේ දිග, පළල හා උස වැවේ ජල ධාරිතාවය අනුව වෙනස් වේ. සාමාන්‍යයෙන් වැවේ එකතු වන ජලයේ පීඩනය දැරිය හැකිවන පරිදි අර්ධ කවාකාර ආකාරයට මෙය නිර්මානය කර ඇත. වැවක වැව් බැම්මේ ශක්තිමත් බව ඉතා වැදගත් වේ. ජලය කාන්දු නොවන ආකාරයේ ශක්තිමත් වැව් බැම්මක් පිහිටීම වැවේ ජලය අපතේ නොයාමට හා වැවට පහතින් පිහිටි පහත්බිම් ආරක්ෂාවීමට හේතු වේ.

රූපසටහන 02 - පැරණි වැවක පවතින ප්‍රධාන කොටස්

1.1. බොරවැව එල්ලංගාව හා එහි පිහිටීම

1.1.1. බොරවැව එල්ලංගාවේ පිහිටීම

වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ අඹන්පොල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ අඹන්පොල ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශයේ බොර වැව, වරාගම්මන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ තුල මෙම එල්ලංගා පද්ධතිය පිහිටා ඇත. මී ඔය ද්‍රොණියේ තුන්වන උපද්‍රොනියේ පිහිටා ඇති මෙම එල්ලංගාව අයත් අඹන්පොල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුල එල්ලංගා පද්ධති 22ක් පිහිටා ඇත. ඉන් එල්ලංගා පද්ධති 10ක් දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රතිසංස්කරණය කරනු ලබන අතර බොරවැව එල්ලංගාවද ඉන් එකකි.

මෙම එල්ලංගා පද්ධතියට වැව් 08ක් ඇතුලත් වන අතර ඉන් එක් වැවක් කුළු වැවක් ලෙසත් වැව් 03ක් ඔලගම් වැවක් ලෙසත් හඳුනා ගැනේ. මෙම වැව් අතරින් හඳුනාගත් වැව් 05ක් දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා තෝරාගෙන ඇත. මෙම එල්ලංගා පද්ධතිය පිහිටි ග්‍රාම නිලධාරි කොට්ඨාශ දෙක හෙක්ටයාර 1332.71 ක පමණ භූමි භාගයක ව්‍යාප්ත වී ඇති අතර එල්ලංගාවේ භූමි ප්‍රදේශය හෙක්ටයාර 462.1 වේ. බල ප්‍රදේශයේ වැඩි ඉඩම් ප්‍රමාණයක් ගනේගම පුරාණ රජමහා විහාරයට අයත් පන්සල් ඉඩම් වන අතර පාරම්පරික කුඹුරු වගා කරනු ලබන ගොවීන්ද ඒ අතර වේ. පිහිටීම අනුව එල්ලංගාවේ පහල මායිම මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 220 ක් පමණ උස වන අතර එල්ලංගා පද්ධතියේ ඉහල මායිමේ උස මීටර් 321 ක් පමණ වේ. හුදකලා කඳු කිහිපයක් හැරුණු විට සම්පූර්ණ එල්ලංගා පද්ධතියම මීටර් 274 කට වඩා අඩු උසකින් යුත් සාමාන්‍ය තැනිතලා භූමියකි. ඉහළ හා මැද ගනේගම වැව් ආශ්‍රිතව ගල් සහිත උස් බිමක් පිහිටා ඇති අතර මුළු එල්ලංගා පද්ධතිය තුලම වනාන්තර හෙක්ටයාර 106.87 ක් ද කුඹුරු හෙක්ටයාර 11.22 ක් ද වන අතර මුඩු බිම් හෙක්ටයාර 17.01 ක් ද වැව් වල ජල පෝෂක ප්‍රදේශය ලෙස හෙක්ටයාර 24.14 ක් ද හඳුනා ගත හැක.

බොරවැව එල්ලංගාව සම්බන්ධයෙන් ද ජනප්‍රවාදයන් පවතී . එකළ ප්‍රාදේශීය රජෙක් ලෙස හඳුන්වන භාතිය තිස්ස කුමරු විසින් ප්‍රදේශයෙය් ජල අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා හුණුගල්වැටිය නමින් වැවක් කරවූ බවත් පසුකාලීනව අලින් විසින් නිතර නිතර ජලය පානය කරන බැවින් මෙම වැව බොරවැව ලෙස හැඳින්වූ බවත් ජනප්‍රවාදයේ පවති.

සිතියම් අංක 01 - බොරවැව එල්ලංගාවට අයත් වැව් වල පිහිටීම

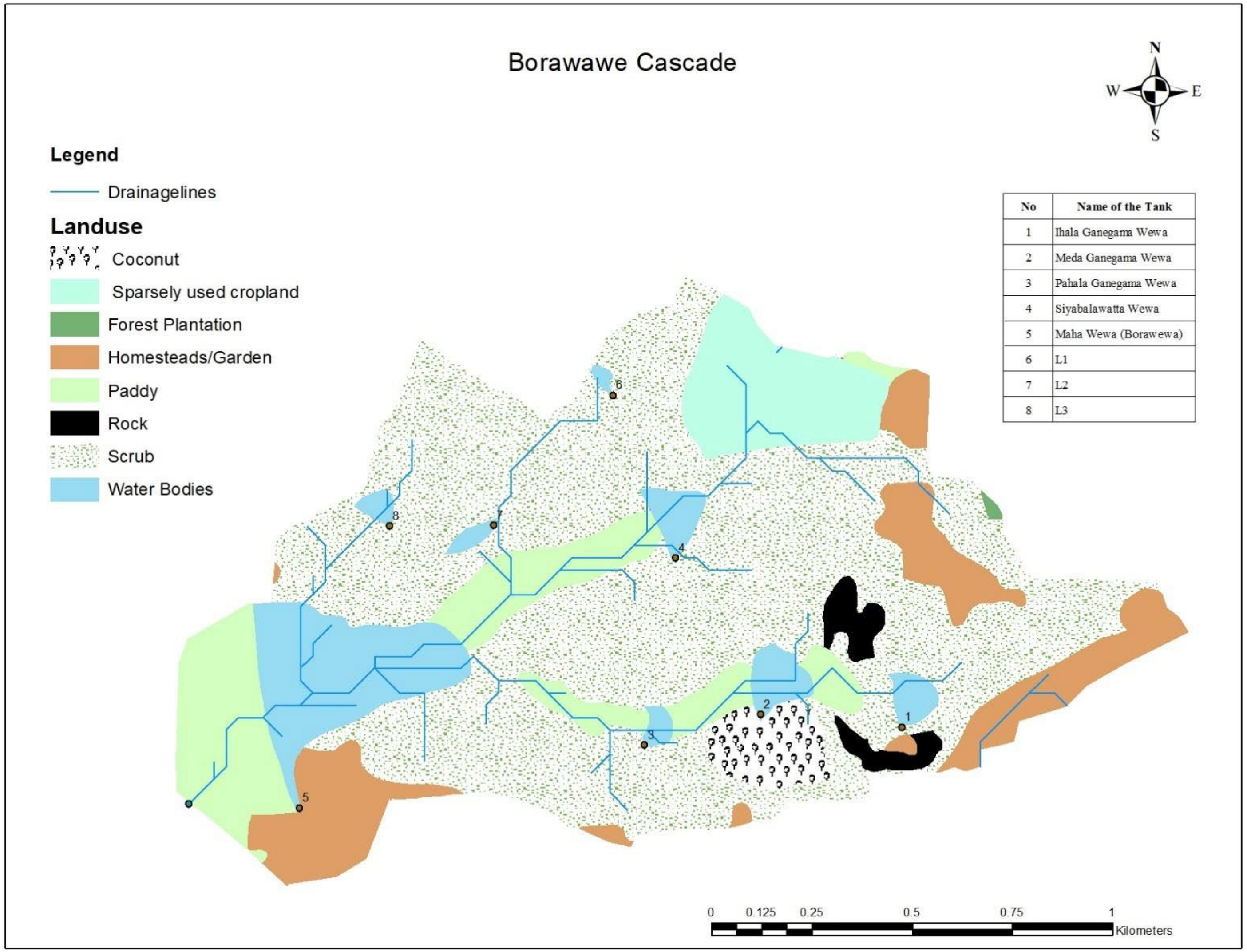

1.1.2. ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ මට්ටමින් බොරවැව එල්ලංගාව

වගු අංක 01 - බොරවැව එල්ලංගාව අයත් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ වල තොරතුරු

අංක	ග්‍රානි. කොට්ඨාශයේ නම හා අංකය	ව්‍යාප්තිය (හෙක්.)	ජනගහනය		ප්‍රදේශය තුල ගොවි සංවිධාන
			ස්ත්‍රී	පුරුෂ	
01	බොරවැව - 174	449.68	371	319	03
02	වරාගම්මන - 180	883.03	540	387	01

සිතියම් අංක 02 - බොරවැව එල්ලංගාව අයත් වන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ

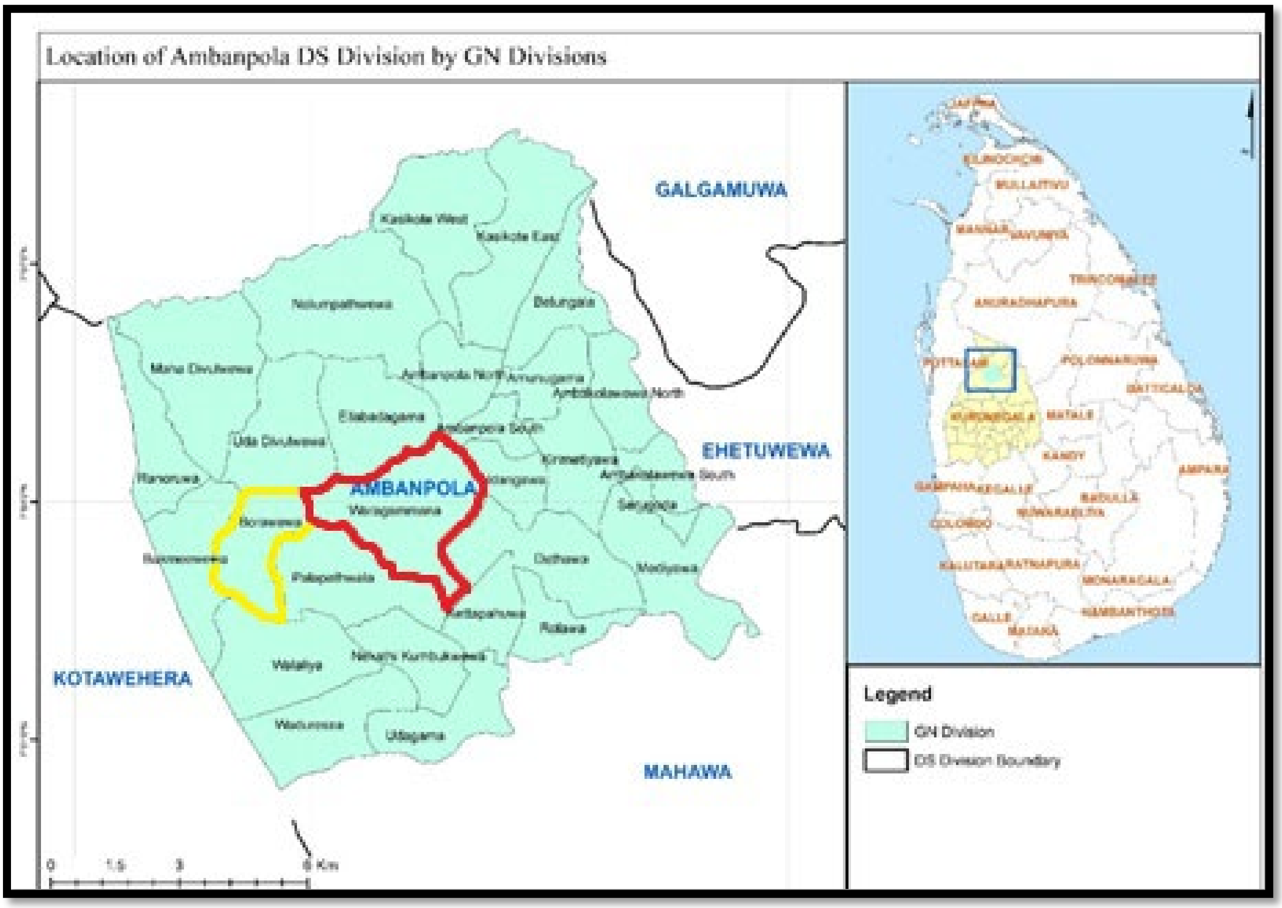

1.1.3. බොරවැව එල්ලංගාව හා එහි ව්‍යාප්තිය

වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ අඹන්පොල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ අඹන්පොල ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශයේ බොර වැව, වරාගම්මන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ තුල මෙම එල්ලංගා පද්ධතිය පිහිටා ඇත.

1.1.4. එල්ලංගාව පිළිබද සාමාන්‍ය තොරතුරු

වගු අංක 02 - බොරවැව එල්ලංගාව පිළිබද සාමාන්‍ය තොරතුරු

මූලික තොරතුරු	විස්තර	විශේෂිත කරුණු
දිස්ත්‍රික්කය	කුරුණෑගල	
ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	අඹන්පොල	
මැතිවරණ බලප්‍රදේශය	යාපහුව	
ගංගා ද්‍රෝණිය	මී ඔය (අංක 23)	ගංගා ද්‍රෝනිය වර්ග කි.මී.1530 පුරා ව්‍යාප්ත වී ඇති අතර දිග කි.මී.118 වේ.
එල්ලංගාව	බොරවැව	
වැව් සංඛ්‍යාව	08	මේ අතරින් හඳුනාගත් වැව් 05ක් දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් සංවර්ධනය කරයි.
වනාන්තරයේ පිහිටි වැව් සංඛ්‍යාව	04	මෙම එල්ලංගාවට අයත් සියඹලාවත්ත වැව අතීතයේ දී කුළු වැවක් ලෙස භාවිතා කලද මේ වන විට එමගින් අක්කර 17 රූට් 03 ක ප්‍රමාණයක් වගා කරනු ලබයි. මේ යටතේ ගොවි පවුල් 18ක් පමණ යැපීම් කටයුතු සිදු කරයි. අනෙක් වැව් 03 ඔලගම් වැව් ලෙස හැඳින්වේ.
කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා වැව් සංඛ්‍යාව	05	

ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ	බොර වැව (174) හා වරාගම්මන (180)	බොරවැව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශය සඳහා බොරවැව වැවේ පෝෂක ප්‍රදේශය පමණක් ඇතුලත් වේ. වරාගම්මන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශය තුල ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම, පහළ ගනේගම, සියඹලාවත්ත වැව, ගෙදරලාව වැව, පත්තිනිගම වැව හා බෝගහ වැව පිහිටා ඇත.
එල්ලංගාවට අයත් ග්‍රාම නිලධාරි කොට්ඨාශ වලට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර 1332.71	
එල්ලංගාවට අයත් භූමි ප්‍රමාණය	අක්කර 467.1	
එල්ලංගාවෙන් පෝෂිත කෘෂි බිම්	මඩ ඉඩම් හෙක්.42 ගොඩ ඉඩම් හෙක්. 45	වී වගාව මහ කන්නය - හෙක්.29 යල කන්නය - හෙක්.12 අතිරේක බෝග - බඩ ඉරිඟු, රටකජු, උඳු, මුං පලතුරු - පැණි කොමඩු, කෙසෙල් වානිජ බෝග - පොල්
වැව් වල භූමි ප්‍රමාණය	හෙක්. 29	
එල්ලංගාවට අයත් වැව් වල මුළු ජල ධාරිතාවය	අක්කර අඩි 68.3	
පෝෂක ප්‍රදේශයේ පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාව	91	
එල්ලංගාව තුලින් ප්‍රතිලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව	59	
එල්ලංගාවට අයත් ගොවි සංවිධාන	02	බොරවැව ග්‍රාම නිලධාරි වසම - පැරකුම් ගොවි සංවිධානය

		වරාගම්මන ග්‍රාම නිලධාරි වසම - අරුණ ගොවි සංවිධානය

1.2. එල්ලංගාවේ වැව් පිළිබඳ තොරතුරු

1.2.1. එල්ලංගාවට අයත් වැව් සම්බන්ධ මූලික තොරතුරු

වගු අංක 03 - දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද එල්ලංගාවට අයත් වැව් පිළිබඳ තොරතුරු

වැවෙහි නම	ග්‍රාම නිළධාරි වසම	භාවිතයට ගනු ලබන සහ අත්හරින ලද වැවක්ද යන්න	ධාරිතාවය (අක්කර අඩි)	එම වැවේ ප්‍රතිලාභී ගොවි පවුල් සංඛ්‍යාව	වැවෙන් පෝෂණය වන වගා භූමි ප්‍රමාණය (අක්කර)	භූගෝලීය ඛණ්ඩාංක	
බොරවැව	බොරවැව	භාවිතයට ගනු ලැබේ	40	45	50	7.89527571	80.1985933
සියඹලා වත්ත වැව	වරාගම්මන	භාවිතයට ගනු ලැබේ	16	10	5	7.90167184	80.2364516
ගනේගම වැව	වරාගම්මන	භාවිතයට ගනු ලැබේ	6	2	3	7.89714605	80.2123655
මැදගනේගම වැව	වරාගම්මන	භාවිතයට ගනු ලැබේ	3	1	3	7.89701309	80.208586
ඉහල ගනේගම වැව	වරාගම්මන	භාවිතයට ගනු ලැබේ	3.3	1	3	7.90267686	80.2160704
මුළු එකතුව			68.3	59	64		

1.2.2. එල්ලංගාවට අයත් වැව් ආශ්‍රිත භූමි පරිබෝජනය සම්බන්ධ තොරතුරු

වගු අංක 04 - එල්ලංගාවට අයත් වැව් ආශ්‍රිත භූමි පරිබෝජනය සම්බන්ධ තොරතුරු

වැවේ නම	මුළු භූමි ප්‍රමාණය	වනාන්තර	කුඹුරු	ජල පෝෂක ප්‍රදේශය	ජනාවාස	මුඩු බිම්
ඉහළ ගනේගම වැව	35.6	18.5	4.5	3.5	2.2	6.9
මැද ගනේගම වැව	37.4	15.6	4	4.7	10.9	2.2
පහළ ගනේගම වැව	36	24.7	4.4	1.7	3.2	2
සියඹලාවත්ත වැව	80.6	38.3	0	10.4	25.2	6.7
බොරවැව	218.8	118.9	19.3	37.3	27.2	16.1
ගෙදරගාව වැව	12.3	6.9	0	0.5	0	4.9
පත්තිනිගම වැව	27.7	25.7	0	0.5	0	1.5
බෝගහවැව	18.7	15.3	0	1	0.2	2.2
එකතුව	462.1	263.9	32.2	59.6	68.9	42.5

ප්‍රස්තාර අංක 01- එල්ලංගාවේ භූමි පරිභෝජනය

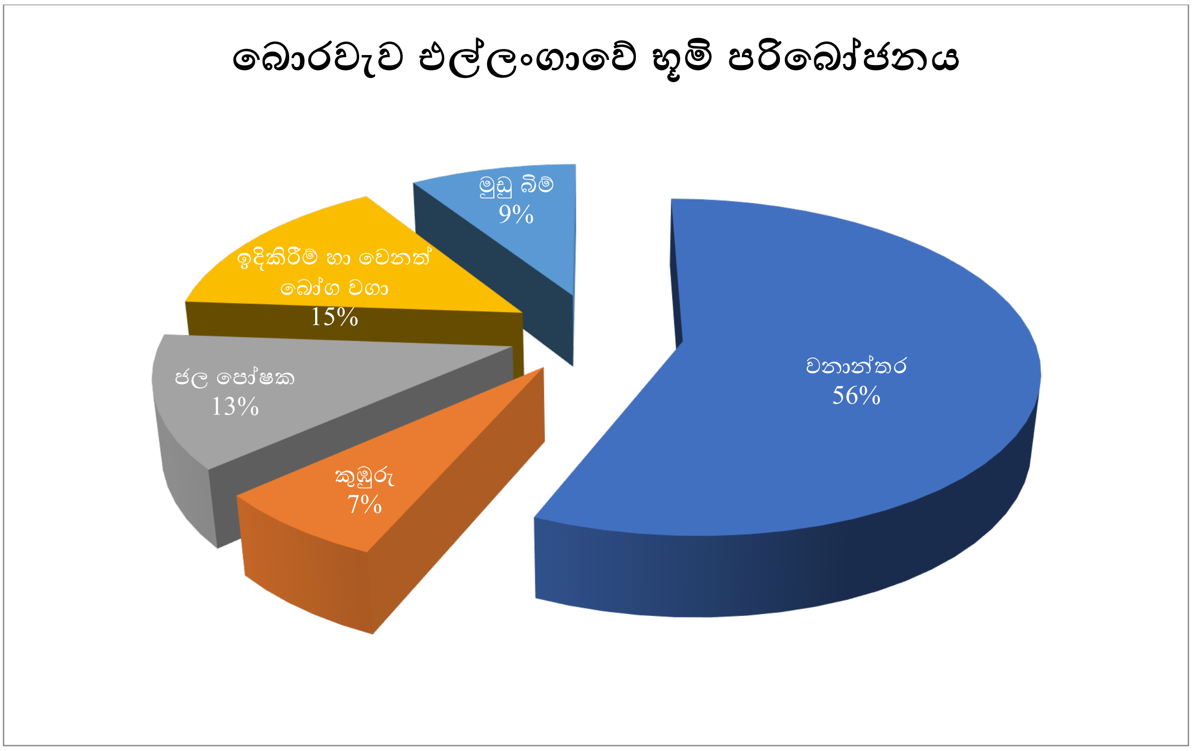

මූලාශ්‍රය - ජල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වාර්තාව (දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය)

1.3. බොරවැව එල්ලංගාව තිරසර ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ වැදගත් කම

බොරවැව එල්ලංගාවේ වැව් 05 න් දළ වශයෙන් හෙක්ටයාර 13.041 පමණ වන භූමි ප්‍රමාණයක වී වගා කරනු ලබයි. එමගින් ප්‍රතිලාභ ලබන ගොවී පවුල් සංඛ්‍යාව 59 ක් පමණ වේ. දැනට මෙම ප්‍රයෝජනයට ගන්නා වැව් පහේ ජල ධාරිතාවය අක්කර අඩි 254.65 පමණ වන අතර යල සහ මහ කන්න වල මෙම ප්‍රදේශයේ වී නිෂ්පාදනය ආසන්න වශයෙන් බුසල් 111 පමණ වේ. දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය යටතේ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමෙන් අනතුරුව මෙම වැව් වල ධාරිතාවය අක්කර අඩි 267.86 දක්වා ඉහළ නැංවෙන අතර ඒ අනුව වී නිෂ්පාදනය බුසල් 153 දක්වා ඉහළ නැංවීමට බලාපොරොත්තු වේ.

මෙසේ සාමාන්‍ය ජන ජීවිතයට සෘජුව බලාපන මෙම එල්ලංගා පද්ධතිය විවිධ මානව හා පාරිසරික ක්‍රියායකාරකම් හේතුවෙන් පරිහානියට පත්වෙමින් පවති. ප්‍රධාන වශයෙන්ම අනවසර වගාකිරීම හා හේන් වලාව සඳහා වනාන්තර විනාශ කිරීම හා ජල පෝෂක ප්‍රදේශ වල සිදුකරන මහා පරිමාණ වගා කිරීම් ආදිය නිසා සිදුවන පාංශු ඛාදනය වැනි හේතු මත වැව් ගොඩවීමත්, නිසි නඩත්තුවක් නොමැතිවිමෙන් ඇළ වේලි විනාශ වීම හේතුවෙන් ජල කළමනාකරණයට දුරුවල වීමත්, වැව් ආශ්‍රිතව අතීතයේ සිට පැවතිය යුතු ප්‍රධාන අංග විනාශ වීමත් වැනි කරුණු හේතුවෙන් මෙම එල්ලංගා පද්ධතිය පරිහාණියට පත්වෙමින් ඇත. මේ හේතුවෙන් එල්ලංගා පද්ධතිය මගින් බලාපොරොත්තු වන ඵලදායිතාවය පහළ යමින් පවති.

මෙම තත්ත්වය මග හරවා ගැනීමට නම් මනා කළමනාකරණයකින් යුක්තව එල්ලංගාව හා සම්බන්ධ වන සියලු පාර්ශවයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් යුතු කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියක් පැවතිම අවශය වේ. ඒ අනුව එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කර බොරවැව එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය අවධානය යොමු කර ඇත. එහිදී එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවට එල්ලංගා පැතිකඩක් හා අවසාන වශයෙන් එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කිරීමට ව්‍යාපෘතිය සහාය ලබාදේ.

කෙසේ වුවද එල්ලංගාවේ පිහිටි වැව් 08 න් 05ක් එල්ලංගා සංවර්ධන ප්‍රවේශය (Cascade Development Approach) උපයෝගී කරගනිමින් ව්‍යාපෘතිය මගින් සංස්කරණය කරනු ලබන අතර එහිදී මුළු පද්ධතියේ තිරසර පැවැත්ම තහවුරු වන ආකාරයට එල්ලංගාව සංවර්ධනය සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරයි.

2. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු පිහිටුවීම

එල්ලංගා පද්ධතියක් යනු අතීතයේ සිට වාරි කළමණාකරනයේදී භාවිතා කරන ලද සාම්ප්‍රදායික ජල කළමණාකරන ක්‍රමවේදයකි. එල්ලංගාව යන වචනය සිංහල භාෂාවේ වචන දෙකක් එනම්, ″එල්ලන්″ සහ ″ගාව″ යන වචන දෙක එකතු වී සකස් වී ඇත. ″එල්ලන්″ යනු එල්ලෙන යන්නයි. ″ගාව″ යනු එකකට පසු අනෙක් ඒවා යන්නයි. එල්ලංගාව යන වචනයේ අදහස වනුයේ ඉහල සිට පහලට එකිනෙකට සම්බන්ධිත ලඟින් පිහිටි වැව් පද්ධතියක් යන්නයි. ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම වාරි තාක්ෂණ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර සහ කෘෂිකර්ම සංවිධානය (FAO) විසින් ලෝක උරුමයක් ලෙසද නම් කර ඇත. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු පිහිටුවීමේ අදහස වනුයේ දශක කිහිපයකට පෙර පැවති ලෙස එල්ලංගාව පවත්වාගෙන යාම සඳහා එල්ලංගාවට කළමණාකරන සම්බන්ධිත සියලුම පාර්ශවකරුවන් පොදු සංසදයක් ලෙස වැඩ කර එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කිරීමයි. එසේම එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු නීතිගත කිරීමටද අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 11ක අදාල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටු වල සහාය ඇතිව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 06/2023 දරන චක්‍ර ලේඛය අනුව (ඇමුණුම 01) එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු 54ක් පිහිටුවීමට ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව බලාපොරොත්තු වේ. ලෝක බැංකු මූල්‍ය ආධාර මත කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය මගින් ක්‍රියාත්මක දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සහ අදාල පාර්ශවකරුවන් සමඟ සමීපව කටයුතු කර එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු 54 පිහිටුවීමේ සමස්ථ ක්‍රියාවලිය සඳහා සහාය ලබාදේ.

එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු සාමාජිකත්වය පහත ආයතන නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත වේ.

ඒවා නම්,

1. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
2. පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව

3. පළාත් සහ අන්තර් පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
4. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
5. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
6. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල
7. ගොවි සංවිධාන
8. ප්‍රජා මූල සංවිධාන
9. ජල සම්පත් මණ්ඩලය
10. ආපදා කළමණාකරන කාර්යාංශය
11. පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව
12. ජාතික ජලජ ජීවී සංවර්ධන අධිකාරිය
13. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
14. පෞද්ගලික අංශය
15. ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව යන ආයතන වේ.

එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවක මූලික වගකීම වනුයේ එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා උපාය මාර්ගික මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. රාජ්‍ය ආයතන, පෞද්ගලික අංශය, ප්‍රජා මූල සංවිධාන ඇතුලු පාර්ශවකරුවන් රාශියකට එල්ලාංගාව ආරක්ෂා කිරීමේ හා කළමනාකරණ කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇති අතර ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් පහත රූප සටහන් අංක 03 මගින් දක්වා ඇත.

රූපසටහන 03: එල්ලංගා පද්ධති කළමණාකරනය සඳහා වර්තමානයේ සම්බන්ධිත ප්‍රධාන ආයතන

2.1. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවක අවශ්‍යතාවය

එල්ලංගාවක්, ජල පෝෂක ප්‍රදේශයේ මතුපිට මෙන්ම භූගත ජල මට්ටම සුරක්ෂිත කරන අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජනතාවට ආහාර පිසීම වැනි ගෘහ කටයුතු සහ වගා කටයුතු වලට ජලය සපයනු ලබයි. රූප සටහන් අංක 02 අනුව රාජ්‍ය, පෞද්ගලික සහ ප්‍රතිලාභී පාර්ශවකාර ආයතන එල්ලංගාව ආරක්ෂා කරනු ලබයි. එසේ වුවද අංක 3 කොටසේ සඳහන් පරිදි නියමිත ලෙස පාර්ශවකරුවන්ගේ අවධානය යොමු නොවීම සහ ස්වාභාවික සහ මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් එල්ලංගාව දැඩි ලෙස පරිහානියට පත්ව ඇත. එල්ලංගාව ආරක්ෂාව කිරීම සඳහා පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ වීමට වඩාත් යෝග්‍ය ආයතන ව්‍යුහයක් නොමැති වීම නිසා එල්ලංගාව තව දුරටත් හානියට ලක් විමේ ප්‍රවනතාවක් පවතී. එම නිසා එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුව වැනි සම්බන්ධීකරණ ආයතනයක් එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට වඩාත් අවශ්‍ය වී ඇත.

මෙරට ඒකාබද්ධ කළමණාකරණ වැඩ සටහන් කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ඉන් මහ වැලි ව්‍යාපාරය හා ඉන්මාස් වැඩ සටහන ප්‍රමුඛතාවය ගනී . මෙම වැඩසඑටහන් ජලය හා බැදුනු මහා වාරිමාර්ග පදම් කරගත් ව්‍යාපාර වේ. මෙම වැඩ සටහන් අතුරෙන් 1984 ආරම්භ වූ ඉන්මාස් වැඩ සටහන (මහා වාරිමාර්ග පුණරුත්ථාපන වැඩ සටහන MIRP හා වාරිමාර්ග පද්ධති කළමනාකරණ වැඩ සටහන් ISMP ව්‍යාපෘති) වැදගත් තැනක් ගනු ලබන්නේ එයද ලෝක බැංකු වේ අනුග්‍රහයෙන් මෙරට ක්‍රියාත්මක වී අද දක්වාම සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වන බැවිනි. මෙරට මහ ගොවි ජනපද ව්‍යාපාර වල ගොවි සංවිධාන පිහිටු වීමේ ආරම්භක පියවරක් ගනු ලැබුවේ මෙම ඉන්මාස් වැඩ සටහන තුලින්ය. මෙම ගොවි ජන පද ව්‍යාපාර කළමනාකරණය කිරීම ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කමිටුව මගින් සිදු වේ. මෙම එල්ලංගාව කළමනාකරණය කිරීම ද එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුව මගින් ඉටුකිරීමට ලෝක බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. ඉහතින් කියවෙන ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කමිටුව හා මෙම එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුව බොහෝ දුරට සමානකම් දක්වයි. මෙහි කළමනාකාරිත්වය රජයේ නිලධාරින්ගේ හා එල්ලංගාවේ ප්‍රතිලාභීන් හවුල් කරගෙන හවුල් කළමනාකරණයක් දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඉහත අංක දරණ ජේදයට අනුව මෙම එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ අන්තර්ගතය සටහන් කර ඇත. ඉතා වේගවත්ව හායනයට යමින් පවතින ලෝක උරුමයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති එල්ලංගාව නැවතත් තිරසරව පවත්වාගෙන යාමට මෙම එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුව බෙහෙවින් ඉවහල් වනු ඇත.

2.2. එල්ලංගා පැතිකඩක් සකස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය

එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අතීතයේ පැවති සාම්ප්‍රදායික ග්‍රාමීය ආයතන ව්‍යුහය හා සමාජ ආර්ථික වත් පිලිවෙත්, සම්ප්‍රදායන් හා චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර නිසා එල්ලංගාවේ තිරසර පැවැත්ම තහවුරු වූ අතර ක්‍රමානුකූලව මෙම තත්වයන් වෙනස් වීමත් සමග එල්ලංගා පද්ධතිය හායනයට පත් විය. වර්තමානය වන විට එය ඉතාමත් වේගයෙන් හායනයට ලක් වෙමින් පවතී. එල්ලංගා පද්ධති නැවත ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමේදී, සම්පත් හායනය වලක්වා ගැනීමේදී හා මනා කළමණාකරනයක් කිරීමේදී එල්ලංගාවේ වර්තමාන තත්වය සහ පවතින ගැටළු හා ඒවා අතර ඇති වඩාත් උග්‍ර ගැටළු හඳුනා ගැනීම ඉතාමත් වැදගත් වේ. මේ සඳහා එල්ලංගාවේ භූගෝලීය ගැටළු, ජල විද්‍යාත්මක ගැටළු, පරිසර විද්‍යාත්මක ගැටළු හා සමාජ ආර්ථික ගැටළු හඳුනා ගත යුතු වේ.එසේම එල්ලංගාව තුල වර්තමානයේ සිදුවන මානව ක්‍රියාකාරකම් පිලිබඳව, විවිධ ක්‍රමවේද ඔස්සේ එනම් හරස්කඩ චාරිකා, ද්විතීය දත්ත සහ කුඩා කණ්ඩායම් සාකච්ඡා මගින් තොරතුරු එකතු කර එල්ලංගා පැතිකඩක් සකස් කරනු ලබයි. මෙම එල්ලංගා පැතිකඩ එල්ලංගා පද්ධති කළමණාකරනයේදී මූලික අවශ්‍යතාවයකි.

2.3. එල්ලංගා පැතිකඩක් සකස් කිරීමේ දී අනුගමනය කල ක්‍රමවේදය

බොරවැව එල්ලංගා පැතිකඩ සකස් කිරීම සඳහා මූලාශ්‍ර කිහිපයක් ඔස්සේ තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී.

- හරස්කඩ චාරිකා
- ද්විතීය දත්ත
- කණ්ඩායම් සාකච්ඡා

ඒ අතර ප්‍රධාන වූ අතර ද්විතීය දත්ත ලෙස ව්‍යාපෘතියේ සංවේදී කලාප සඳහා සකස් කරන ලද කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන සැලැස්ම, ඉංජිනේරු සමීක්ෂණය, ජල විද්‍යාත්මක තක්සේරුව හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වලින් වනජීවී හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු වලින් ලබා ගත් තොරතුරු භාවිතා කරන ලදී.

මීට අමතරව ප්‍රාථමික දත්ත ජනනය කිරීම සඳහා හරස්කඩ චාරිකාවක් ද (Transect Walk) සියලු පාර්ශවකාර සංවිධාන වල සහභාගීත්වයෙන් සිදුකරන ලදී. එල්ලංගාවේ ප්‍රධාන ජල පෝෂක ප්‍රදේශ එනම්, ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම, පහළ ගනේගම, සියඹලාවත්ත වැව හා අවසන් වැව වන බොරවැව යන වැව් පිලිබඳව 2023.05.16 දින පැවැති හරස්කඩ චාරිකාවේ දී තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී. මේ සඳහා කණ්ඩායම් 04ක් පහත පරිදි යොදවා තොරතුරු රැස් කරන ලදී.

වගු අංක 05 - හරස්කඩ චාරිකා පිළිබඳ තොරතුරු

දිනය	2024-05-16		
කණ්ඩායම	ආවරණය කරන ලද ප්‍රදේශය	ආරම්භක ස්ථානය	සහභාගී වූ සාමාජිකයන් ගණන
01	බොරවැව	බොරවැව සමිති ශාලාව	12
02	සියඹලාවත්ත වැව	බොරවැව සමිති ශාලාව	10
03	ඉහළ ගනේගම වැව	ගනේගම රජමහා විහාරය	05
04	මැද ගනේගම වැව හා පහළ ගනේගම වැව	ගනේගම රජමහා විහාරය	10

සාමාන්‍යයෙන් අතීතයේදී හරස්කඩ චාරිකාවේදී ගමන් මාර්ගයේ මීටර් 100 න් 100 ට තොරතුරු ලබාගත්තද එල්ලංගා පද්ධතියක් සමාන්තර රේඛාවක නොපිහිටන බැවින් (විසිරී පවතින බැවින්) එල්ලංගාවේ වැව් වල පිහිටීම අනුව එල්ලංගාවේ භූමි ප්‍රමාණය කොටස් වලට වෙන් කර එම කොටස් අනුව කණ්ඩායම් කර බහුඅශ්‍ර ක්‍රමයට තොරතුරු රැස්කරන ලදි. එහිදි අදාළ ප්‍රදේශයේ භූගෝලීය තොරතුරු, භූවිද්‍යාත්මක තොරතුරු, ජල විද්‍යාත්මක තොරතුරු, පරිසර විද්‍යාත්මක තොරතුරු, සමාජ ආර්ථික තොරතුරු, සම්පත් භායනයේ බරපතලකම පිළිබඳව නිරීක්ෂණ හා සාකච්ඡා මගින් තොරතුරු එකතු කරගන්නා ලදී. හරස්කඩ චාරිකාව සඳහා ප්‍රතිලාභීන්, ගොවි සංවිධාන සාමාජිකයින් හා සියලු රාජ්‍ය ආයතන වල නිලධාරීන් සහභාගීවූ අතර චාරිකාවෙන් එක්රැස් කරගන්නා ලද තොරතුරු වල වලංගුභාවය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා 2024-06-28 දින නැවත ඊට අදාළ සියලු පාර්ශව වල සහභාගීත්වයෙන් ගනේගම රජමහා විහාරයේ දී සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදි.

විශේෂයෙන්ම මෙම එල්ලංගා පැතිකඩේ ඇති තොරතුරු එල්ලංගා කළමණාකරන මූලික සැලැස්ම සැකසීම සඳහා ඉතාමත් වැදගත් වන අතර එල්ලංගාව අධ්‍යයනය කරනු ලබන අයට එල්ලංගාව පිළිබඳව තොරතුරු ලබාගැනීමේ දී සහ එල්ලංගාවේ ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සැලසුම් කිරීමේදී බෙහෙවින් ඉවහල්වනු ඇත.

මින්

2.4. එල්ලංගා පැතිකඩ සහ එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ අරමුණු

එල්ලංගා පද්ධතියේ සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම සහ ඒවායේ තිරසර පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා එල්ලංගා කළමණාකරන වැඩසටහනක් දැඩි ලෙස අවශ්‍ය වී ඇත. එසේම එල්ලංගාවේ සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය ඇතිව සුදුසු ආයතන ව්‍යුහයක් හරහා ඒකාබද්ධව ප්‍රවේශයකින් යුක්තව එල්ලංගාව කළමණාකරනය කල යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා එල්ලංගා පැතිකඩ සහ කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කරනු ලබයි.

2.4.1. ප්‍රධාන වශයෙන් භූගෝල විද්‍යාත්මක, ජල විද්‍යාත්මක, පරිසර විද්‍යාත්මක, බෝග වගා රටාවන් සහ මානව ක්‍රියාකාරකම් නිසා එල්ලංගා පද්ධතියට වන හානි පිලිබඳ තොරතුරු සහ භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය (GIS) උපයෝගී කරගෙන සකස් කරන ලද සිතියමක්ද, ඇතුලත් විස්තරාත්මක එල්ලංගා පැතිකඩ(Cascade Profile) පාර්ශවකාර සංවිධාන වල ප්‍රයෝජනය සඳහා සැකසීම මගින් පාර්ශවකාර සංවිධාන වලට එල්ලංගාව සුරැකීමට පහසුකරණය කිරීම.

2.4.2. එල්ලංගා පද්ධතියේ වඩාත් උග්‍ර ගැටළු විසඳීම සඳහා වන උපායමාර්ගික මැදිහත්වීම්, ඒ සඳහා වන දල වියදම් ඇස්තමේන්තු, කිරීමේ කාලවකවානු සහ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මැදිහත්විය යුතු පාර්ශවකාර ආයතන යන මූලිකාංග ඇතුලත් එල්ලංගා පද්ධති කළමණාකරන මූලික සැලැස්මක් (Cascade Management Plan) සැකසීම.

2.4.3. එල්ලංගා පද්ධතියේ වඩාත් උග්‍ර ගැටළු සහ ඒවා මගින් එල්ලංගා පද්ධතියට සිදු වී ඇති සහ සිදුවෙමින් පවතින හානි පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් හා පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම.

2.5. එල්ලංගා පැතිකඩ සහ එල්ලංගා කළමණාකරන මූලික සැලැස්ම සැකසීමේ වැදගත්කම

එල්ලංගා පැතිකඩ, ස්වාභාවික හා මානව ක්‍රියාකාරකම් නිසා එනම් වර්ෂාව අඩු වීම, අවිධිමත් හේන් වගාව, වනාන්තර එළිපෙහෙලි කිරීම, සත්ව පාලන කටයුතු, කැලි කසල බැහැර කිරීම, පස් කැපීම, පතල් කැපීම සහ වැව් ආශ්‍රිත පරිසර පද්ධතිය විනාශ කිරීම යනාදී හේතු නිසා එල්ලංගාව හානියට පත්වී ඇති ආකාරය, එහිදි පාර්ශවකරුවන් වගකිව යුතු ක්ෂේත්‍ර හා ඔවුන්ගේ වගකීම් පිලිබඳව විවිධ මානයන් ඔස්සේ පාර්ශවකරුවන් හා ගොවි ප්‍රජාව අතර තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීම සඳහා බෙහෙවින් ඉවහල් වේ. එල්ලංගා පැතිකඩ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට, ප්‍රාදේශීය දේශපාලකයින්ට, පාර්ශවකාර ආයතන වලට සහ ගොවි ප්‍රජාවට එල්ලංගාව පිලිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට සහ එල්ලංගාව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා නිවැරදි තීරණ ගැනීමට තවදුරටත් වැදගත් වේ. එල්ලංගා පද්ධතිය ආරක්ෂා කර ගැනීමට සාමූහිකව හා සහභාගීත්ව ප්‍රවේශයකින් යුක්තව එල්ලංගා කළමණාකරන මූලික සැලැස්මක් සැකසීම(Cascade Management Plan) සඳහා එල්ලංගා පැතිකඩ විශේෂයෙන්ම වැදගත්

වේ. මෙහි සඳහන් මූලික එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුව විසින් සකස් කරන ලද එල්ලංගා පැතිකඩ පදනම් කරගෙන සකස් කරනු ලබයි.

2.6. එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සැකසීමේ දී අනුගමනය කරන ලද ක්‍රමවේදය

දේශගුණ සුහුරුවාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය, බොරවැව එල්ලංගාවේ පවතින තත්වය විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසුව එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සියලු පාර්ශවකාර ආයතන සම්බන්ධිත එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුව වැනි ආයතනයක අවශ්‍යතාවය තහවුරු විය. මෙම අරමුණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා එල්ලංගා කලමණාකරනය සඳහා ප්‍රධාන කාර්යයක් ලෙස විද්‍යානුකූල හා සහභාගීත්ව ප්‍රවේශයකින් යුත් එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් අවශ්‍ය බවටද දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතියට අවබෝධ විය. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවට විධිමත් එල්ලංගා පැතිකඩක් සහ එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කිරීමට එය උදව්වක් විය. පිලිවෙලින් එල්ලංගාව අධ්‍යානය කිරීම හා ද්විතීය හා ප්‍රාථමික දත්ත හා තොරතුරු එකතු කිරීම, තොරතුරු ජනනය කිරීම එල්ලංගා පැතිකඩ සකස් කිරීමේ පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් විය.

එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සැකසීම ක්ෂේත්‍ර මූලික ක්‍රියාකාරකම් ඇතුලත් බහුවිධ කාර්යයකි. ඒ සඳහා එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සැකසීමට පෙර එල්ලංගා පැතිකඩ සකස් කල යුතු අතර එහිදී එල්ලංගාවේ භූවිද්‍යාත්මක, පරිසර විද්‍යාත්මක, ජලවිද්‍යාත්මක, සිතියම් විද්‍යාත්මක හා සමාජ පැතිකඩ තක්සේරු කිරීම සඳහා සහභාගීත්ව හා බහුපාර්ශවීය ක්‍රමවේද භාවිතා කරනු ලබයි. දත්ත උත්පාදනය, ත්‍රිමානකරණය, දත්ත විශ්ලේෂනය, වාර්තා ලිවීම, සැලැස්ම සැකසීම සහ පාර්ශව කරුවන්ගෙන් ඒවායේ නිවැරදිභාවය තහවුරු කරගැනීම සඳහා බහුවිධ දක්ෂතා ඇති පුද්ගලයින් අවශ්‍ය වේ. මෙම සියලුම කාර්යයන් ලෝක බැංකු කාර්ය මණ්ඩලයේ උපදෙස් ඇතිව දේශගුණ සුහුරුවාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරීන් විසින් ඉටුකරනු ලැබීය. එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සැකසිම සඳහා දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂි කර්ම ව්‍යාපෘතිය සහ හවුල්කාර ආයතන එකතු වී පහත ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරන ලදී.

I. රැස්වීම් පැවැත්වීම
II. ද්විතීය දත්ත එකතු කිරීම
III. හරස්කඩ චාරිකාව වැනි සහභාගීත්ව තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා කර ප්‍රාථමික දත්ත උත්පාදනය කිරීම
IV. එල්ලංගාව මුහුණ දෙන අභියෝග හඳුනා ගැනීම
V. එකතු කරන ලද හා උත්පාදනය කරන ලද දත්ත හා තොරතුරු මත පුරෝකථන කිරීම
VI. එල්ලංගා පැතිකඩ සැකසීම
VII. ගැටළු ගස වැනි සහභාගීත්ව තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා කර උග්‍ර ගැටළු හඳුනා ගැනීම
VIII. යුගල සැසඳීම වැනි සහභාගීත්ව තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා කර කඩිනමින් අවධානය යොමු කල යුතු උග්‍ර ගැටළු හඳුනා ගැනීම

IX. එල්ලංගා සැලැස්ම සැකසීම

X. පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මේ නිවැරදිතාවය තහවුරු කර ගැනීම

XI. එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවේ විශේෂ රැස්වීමකදී උග්‍ර ගැටළු විසඳීම හෝ අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපායමාර්ගික සැලසුම් සකස් කිරීම

XII. යෝජිත උපායමාර්ගික මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කෙටිකාලීන (**Short Term**), මධ්‍යකාලීන (**Medium Term**) හා දීර්ගකාලීන (**Long Term**) වශයෙන් බෙදා වෙන් කරන ලද ප්‍රායෝගික කාලවකවානු තීරණය කිරීම හා දල ඇස්තමේන්තුවක් සකස් කිරීම ආදිය එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවට පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකිවන ලෙස එල්ලංගා කළමනාකරන සැලැස්මට ඇතුලත් කරන ලදී

3. බොරවැව එල්ලංගාවේ වර්තමාන පැතිකඩ

3.1. භූගෝලීය (Geographical) තොරතුරු

අඹන්පොල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ බටහිර හා මධ්‍ය ප්‍රදේශ වල පිහිටි ග්‍රාම නිලධාරි කොට්ඨාශ දෙකක් වන බොරවැව හා වරාගම්මන ග්‍රාම නිලධාරි කොට්ඨාශ තුල පිහිටා ඇති මෙම එල්ලංගාව හෙක්ටයාර 467.1 භූමි ප්‍රදේශයක් තුල පැතිරී ඇත. භූ විෂමතාවය අනුව සලකා බලන විට සමස්ථ භූමියම තැනිතලා ස්වරූපයක් ගනි. ඉහළ ගනේගම හා මැද ගනේගම වැව් ආශ්‍රිතව තරමක් උස් කළුගල් තලාවක් පිහිටා ඇති නමුත් අනෙකුත් ප්‍රදේශ තැනිතලා ස්වරූපයක් ගනී. මෙහි උන්නතාංශය මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 220 පමණ මට්ටමේ පවති.

සිතියම් අංක 03 - බොරවැව එල්ලංගාව (ගූගල් සිතියමක් ආශ්‍රිතව)

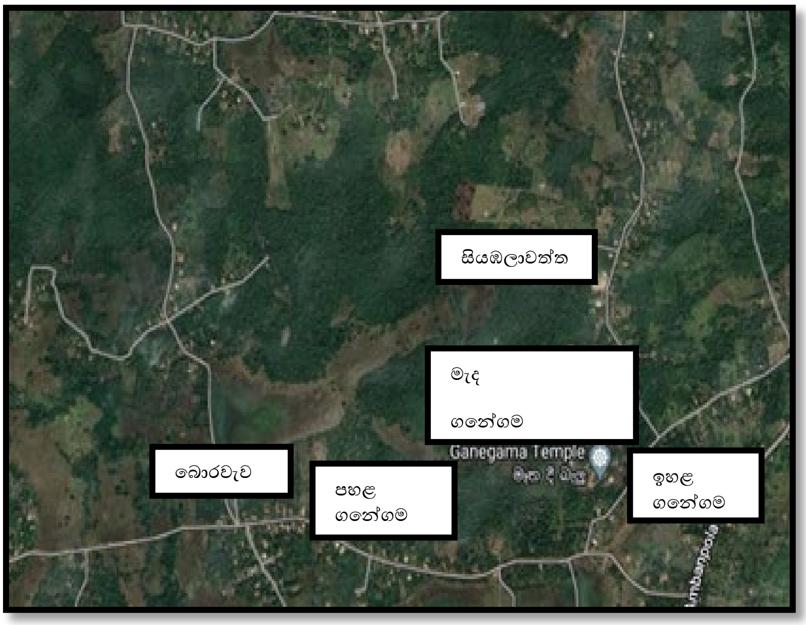

3.2. භූ විද්‍යාත්මක (Geological) තොරතුරු

මෙම එල්ලංගව අයත් ප්‍රාදේශීය කොට්ඨාසයේ පස පිළිබඳ සලකා බැලිමේදි පාංශු ඛාණ්ඩ තුනක් මෙම ප්‍රදේශයේ දැකිය හැකිය. දුර්වල ජල වහනයක් පවතින රතු දුඹුරු පස ,රතු දුඹුරු පසෙහි ක්ෂාරිය නොවන දුඹුරු පස හා දියළු පස එම පස් වර්ග වේ. ඒ අනුව මෙම එල්ලංගාවේ බහුලවම දක්නට ලැබෙන්නේ රතු දුඹුරු පසෙහි ක්ෂාරිය නොවන දුඹුරු පසකි. එහෙත් කුඹුරු වල ලොම් පසක් පවති. හෙක්ටයාර 467.1 පුරා ව්‍යාප්ත වී ඇති මෙම එල්ලංගාවේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 50% පමණ වනාන්තර ප්‍රදේශයක් වන අතර කුඹුරු ලෙස 7% පමණ ද වෙනත් බෝග සඳහා සහ අනෙකුත් පරිබෝජනය සඳහා 15% පමණ ද යොදා ගෙන ඇත. 9 % පමණ මුඩු බිම් ද හඳුනා ගත හැක.

සිතියම් අංක 04 - බොරවැව එල්ලංගාව ආශ්‍රිතව පස

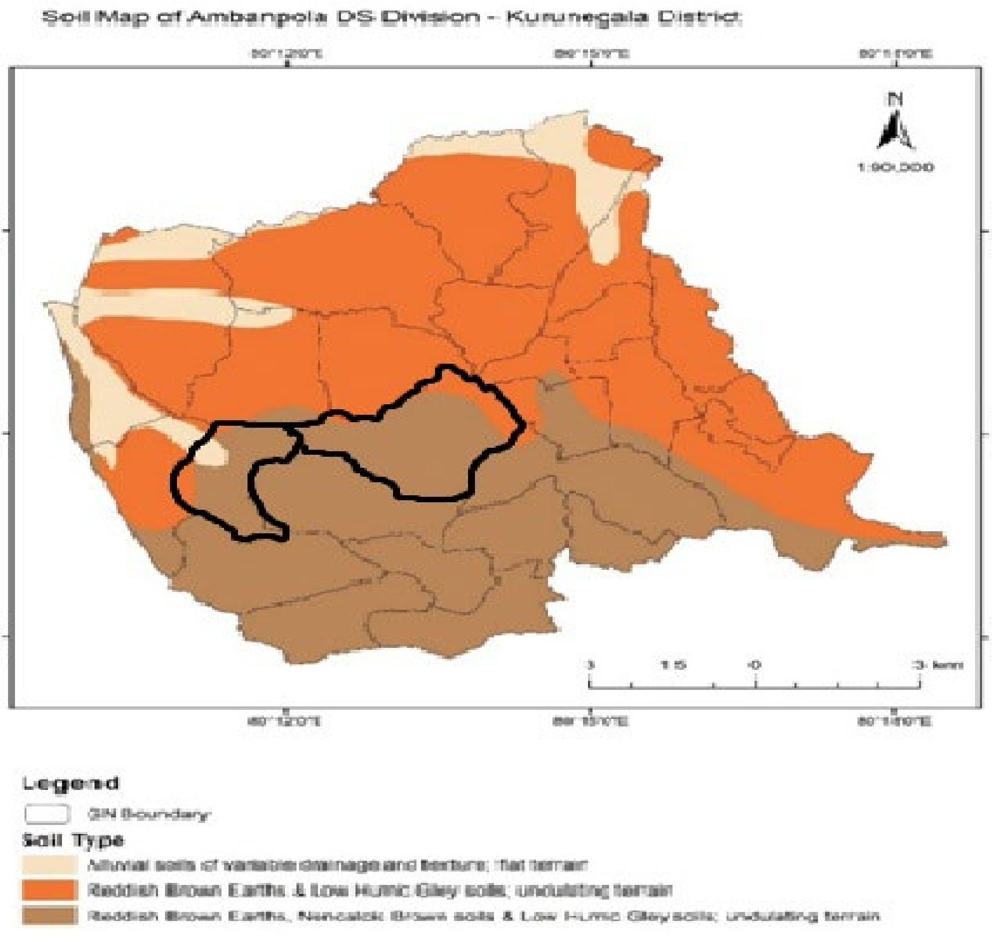

මූලාශ්‍රය - ජල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ග්‍රන්ථය (දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය)

3.3. ජල විද්‍යාත්මක (Hydrological)තොරතුරු

මෙම එල්ලංගාව මී ඔය ගංගා ද්‍රෝණිය තුල පිහිටා ඇති අතර මී ඔය ගංගා ද්‍රොණිය උප ද්‍රෝණි අටකට වෙන් කර ඇත. බොරවැව එල්ලංගාව එහි තුන්වන උප ද්‍රොණියේ පිහිටා ඇත. මෙම එල්ලංගාවට අයත් වැව් සඳහා වාර්ෂිකව හා මාසිකව ලැබෙන වර්ෂාපතනය ගණනය කිරීමේ දී මධ්‍යස්ථාන තුනකින් මෙම ගණනය කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

එල්ලංගාවට අයත් ප්‍රතිසංස්කරනය කරනු ලබන වැව් පහෙන් ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම හා පහල ගනේගම වැව් සඳහා වාර්ෂික හා මාසික වර්ෂාපතනය ගණනය කිරිම මැදියාව වැව මධ්‍යස්තානය මගින් ද සියඹලවත්ත වැවට අදාළ දත්ත අතරගල්ල මධ්‍යස්ථානය මගින් ද බොරවැව (මහ වැව) පිලිබඳ දත්ත ඉගිණිමිටිය මධ්‍යස්ථානය මගින් ද සිදු කරනු ලබයි.

ඒ අනුව එක් එක් වැව සම්බන්ධ වාර්ෂික හා මාසික වර්ෂාපතන දත්ත පහත පරිදි වේ.

සිතියම් අංක 05 - මී ඔය ද්‍රෝණිය තුල බොරවැව එල්ලංගාවේ පිහිටීම

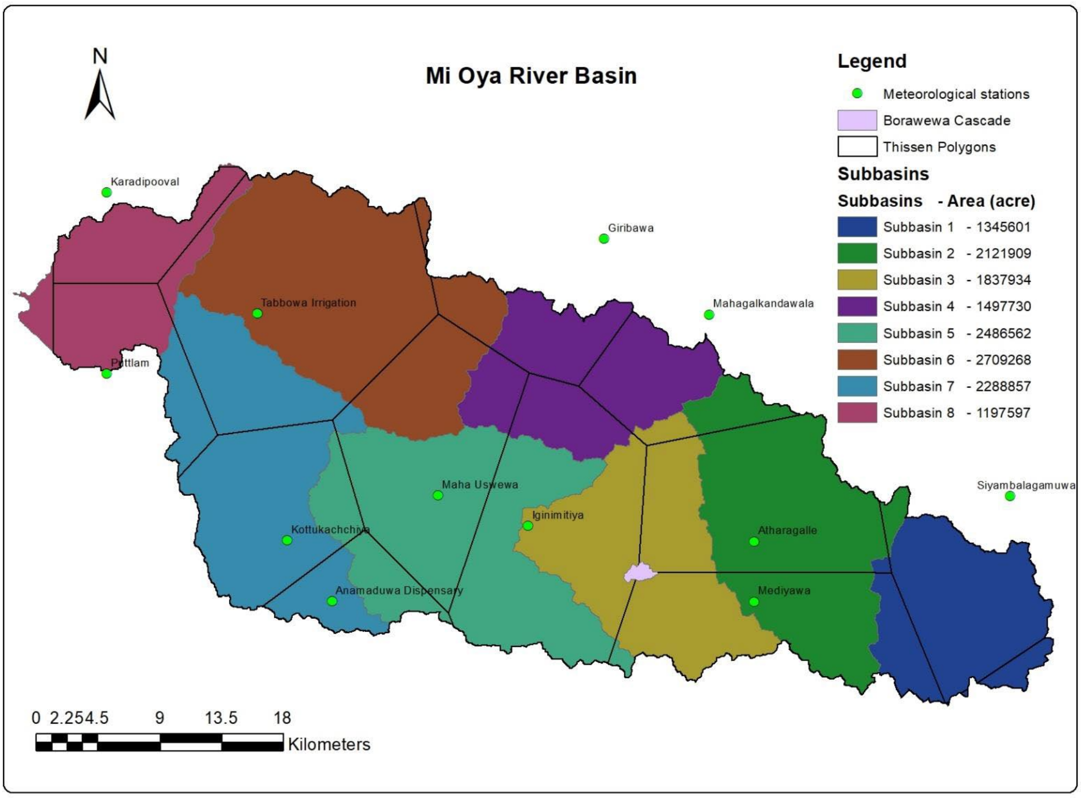

වගු අංක 06 - බොරවැව එල්ලංගාවට අයත් වැව් සඳහා වාර්ෂික හා මාසික වර්ෂාපතන සම්බන්ධ තොරතුරු

වැවේ නම	ගණනය කරන මධ්‍යස්ථානය	සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය	මාසික වර්ෂාපතනය ඉහළ කාලසීමා
ඉහළ ගනේගම වැව	මැදියාව මධ්‍යස්ථානය	මි.මී.1473	ඊසාන දිග මෝසමේ මුල් කාලපරිච්ඡේදය හා අන්තර් මෝසම් කාල සීමා
මැද ගනේගම වැව			
පහළ ගනේගම වැව			
සියඹලාවත්ත වැව	අතරගල්ල මධ්‍යස්ථානය	මි.මී.1091	අන්තර් මෝසම් කාලසීමාව
බොරවැව	ඉඟිනිමිටිය මධ්‍යස්ථානය	මි.මී.1209	ඊසාන දිග මෝසම් කාලපරිච්ඡේදය හා අන්තර් මෝසම් කාල සීමා

මූලාශ්‍රය - ජල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වාර්තාව (දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය)

ප්‍රස්තාර අංක 02 - මැදියාව මධ්‍යස්ථානයට අයත් ප්‍රදේශ සඳහා සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය වෙනස්වීම

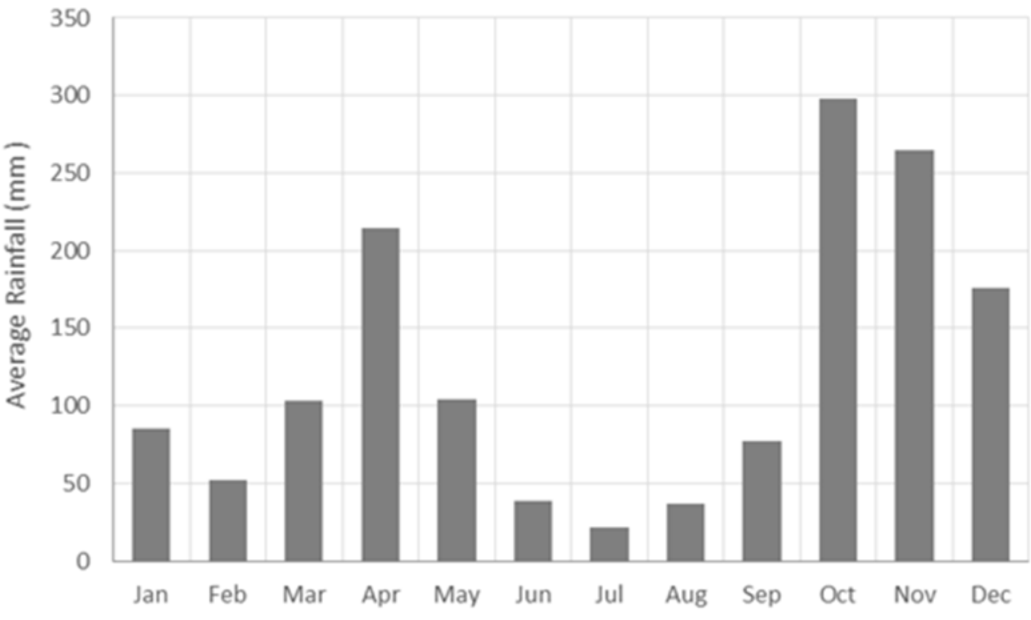

මූලාශ්‍රය - ජල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වාර්තාව (දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය)

ප්‍රස්තාර අංක 03 - අතරගල්ල මධ්‍යස්ථානයට අයත් ප්‍රදේශ සඳහා සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය වෙනස්වීම

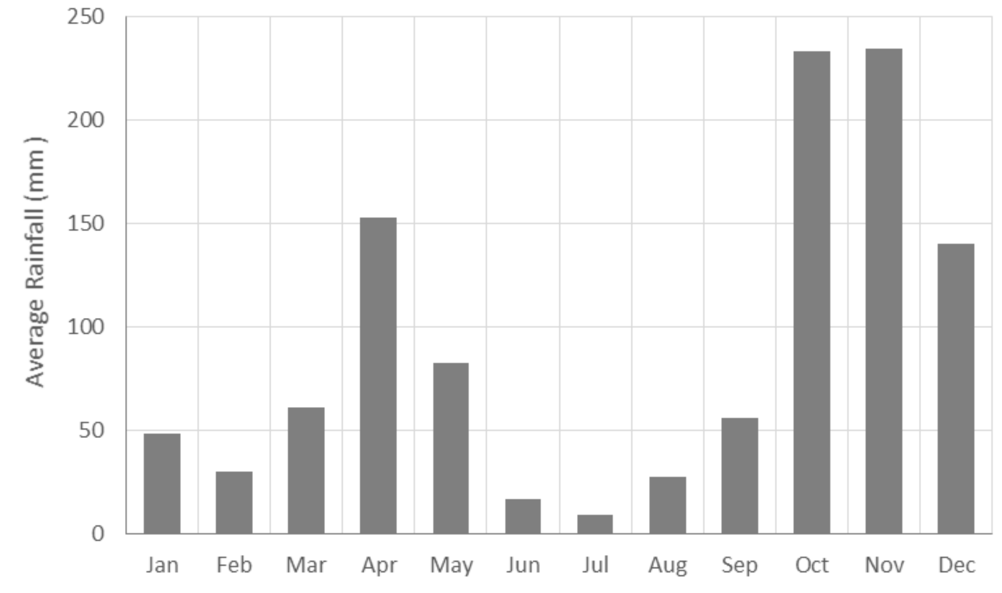

මූලාශ්‍රය - ජල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වාර්තාව (දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය)

ප්‍රස්තාර අංක 04 - ඉගිනිමිටිය මධ්‍යස්ථානයට අයත් ප්‍රදේශ සඳහා සාමාන්‍ය මාසික වර්ෂාපතනය වෙනස්වීම

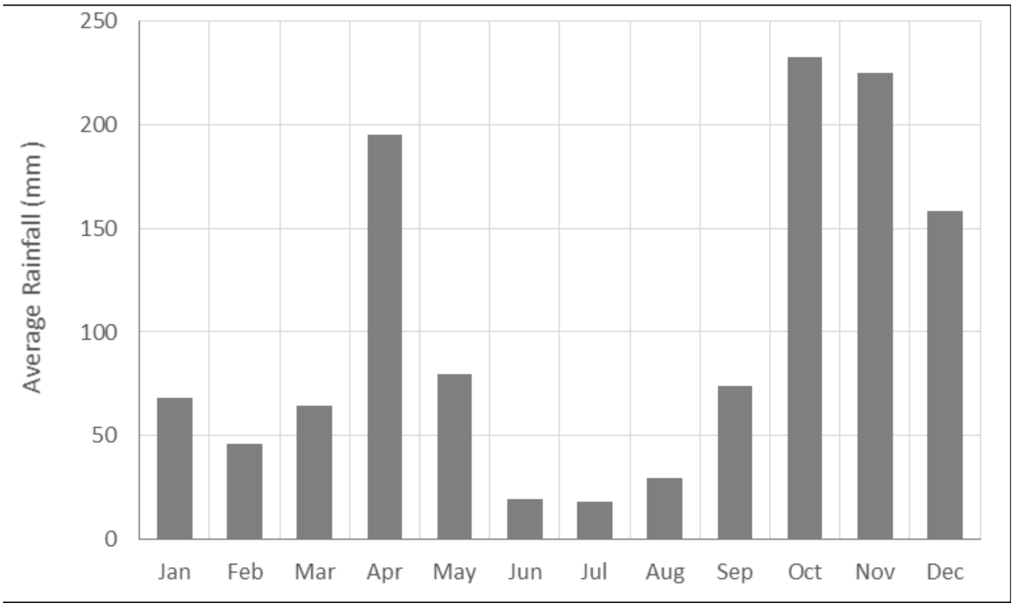

මූලාශ්‍රය - ජල විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වාර්තාව (දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය)

3.4. පරිසර විද්‍යාත්මක(Environmental) තොරතුරු

බොරවැව එල්ලංගාව අවට පිහිටා ඇති වනාන්තර වර්ග ලෙස වියළි විවෘත වනාන්තර හා කටු පඳුරු සහිත ලඳු කැලෑ බහුලව දැකිය හැකි වේ. මෙම ප්‍රදේශයේ පිහිටි වනාන්තරය නිමලව වනාන්තරය ලෙස හඳුන්වයි. මෙහි විශාල ප්‍රමාණයේ ශාක වර්ග වශයෙන් සියඹලා, මයිල, පලු, වීර, දිවුල්, කරඳ හා කුඹුක් වැනි ශාක විශේෂ බහුලව පවතී. පඳුරු වශයෙන් අන්දර හා එරමිණියා විශාල වශයෙන් බහුලව පවතී.
මීට අමතරව මෙම එල්ලංගාවේ ශ්‍රී ලංකානු අලියා, දිවියන්, මුවන්, වල් මීහරකුන්, වල් ඌරන්, වඳුරන්, මොණරුන් වැනි සතුන්ද ඉත්තෑවන්, මීමින්නන් වැනි කුඩා සතුන්ද දැකිය හැක. මීට අමතරව උරග විශේෂ ලෙස තලගොයා, කබරගොයා, ගැට කිඹුලා, හැල කිඹුලන් හා සර්ප විශේෂ ලෙස නයා, පිඹුරා, පොළඟා, ඇහැටුල්ලා, වල් ගැරඬියා, අහර කුක්කා, මාපිලා, තෙල් කරවලා වැනි සතුන්ද කටුසු වර්ග ලෙස පලා කටුස්සා, ගරා කටුස්සන්, අං කටුස්සන් හා බෝදිලිමා වැනි විශේෂද හූනු විශේෂ ලෙස සුලභ ගේ හූනන්, තිත් හූනන් හා කිඹුල් හූනන් හමුවේ. මෙම ප්‍රදේශයේ දුර්ලභ ගනයේ පක්ෂීන් විශේෂ ලෙස අළු කොහා, සිලිබිල්ලා, නිල් කිතලා, ලතුවැකියා, රත්මල් කිරලා දැකිය හැක. තවද වඳ වී යන සත්වයින් ලෙස කැබැල්ලෑවන්, හම්බාවන් එල්ලංගාව තුල ජීවත් වේ.
වනාන්තර වලින් ලබා ගන්නා සේවාවන් ලෙස මිනිසුන් දර කඩා ගැනීමට වනය නිතර භාවිතා කෙරේ. මීට අමතරව දිවුල්, පලු, වීර වැනි පලතුරු සොයාගැනීමට මිනිසුන් වනාන්තරය භාවිතා කරයි. සත්ව පාලනයේ යෙදෙන ගොවීන් තණකොළ හා අනෙකුත් සතුන්ගේ ආහාර සඳහා සතුන් වනාන්තර වලට මුදා හරී.

එල්ලංගාව තුල හේන් වගාව සහ පොල් වගාව බහුලව දක්නට ලැබෙන අතර වන අලින් සහ මොණරුන්, වල් ඌරන් සහ රිලවුන් බහුලව දක්නට ලැබේ. එල්ලංගාව තුල වගා කරනු ලබන සෑම ඉඩමකටම විදුලි වැටවල් යෙදීම නිසා සතුන්ගේ ගමනාගමනයට බාධා වී ඇති අතර මේ නිසාම අලි මිනිස් ගැටුම උග්‍ර වී ඇත. එසේම සෑම වැවකම වැව් රක්ෂිතය දක්වා වගා කර ඇති අතර මේ නිසා වැව ආරක්ෂාව සඳහා තිබූ ගස් ගොම්මන විනාශ වී ඇත.

එල්ලංගාවේ සිදුවන කෘෂිකාර්මික ක්‍රම බොහෝමයක් දැකගත හැකිය. මෙහිදී හේන් වගාවන් බහුලව සිදු වේ. මෙහිදී සිදු වන වනාන්තර එළි පෙහෙළි කිරීම් එල්ලංගාවේ පැවැත්මට දැඩි තර්ජනයක් වී ඇත. හේන් වගාවන්ට අමතරව පොල් හා අමතර බෝග වගාවන් කිහිපයක් ද නිරීක්ෂණය විය. මැද ගනේගම වැව ආසන්නයේ අක්කර 15ක පමණ පොල්වත්තක් දක්නට ලැබේ. හේන් සෑදීම සඳහා යොදා ගෙන අත්හරින ලද ඉඩම් වල ලඳු කැලෑව බහුලව පවතින නිසා වන සතුන්ද මෙම ප්‍රදේශයේ බහුල වශයෙන් වාසය කරයි. මීට අමතරව ඉහළ හා මැද ගනේගම වැව් ආශ්‍රිතව තරමක් උස් කළුගල් තලාවක් දක්නට

ලැබෙන අතර ගනේගම රජමහා විහාරය ඒ ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇත. ඉහළ, මැද හා පහළ ගනේගම වැව් වලට අයත් ඉඩම් වලින් බහුතරයක් පන්සල් ඉඩම් වේ.

සියඹලාවත්ත හා ඉහළ ගනේගම වැව් වල ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ලෙස වනාන්තර දක්නට ලැබේ. අනෙකුත් වැව් වල ජල පෝෂක ප්‍රදේශ වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගෙන ඇති බව දක්නට ලැබේ. විශේෂයෙන් මැද ගනේගම වැවට ජල පෝෂක ප්‍රදේශයක් දක්නට නොලැබෙන අතර වැව ඉහත්තාව දක්වාම ඉහළ ගනේගම වැවේ කුඹුරු යාය විහිදී ඇත. සාම්ප්‍රදායික වැවක තිබිය යුතු ගස් ගොම්මන, මඩවල, පෙරනය, වැව් ඉස්මත්ත වැනි කිසිදු ලක්ෂණයක් දක්නට නොමැත.
සියඹලාවත්ත වැව වනාන්තර ප්‍රදේශයක් මධ්‍යයයේ පිහිටා ඇති අතර ඒ අවට ජන ශූන්‍ය ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගත හැක. වැවට ගමන් කිරීම සඳහා මාර්ගයක් නොමැති අතර විශේෂයෙන් වැව ඉහත්තාවට සාමාන්‍ය පරිදි ගමන් කිරීම ඉතා අසීරු වේ.

3.5. එල්ලංගාව තුළ සිදුවන මානව ජීවනෝපාය ක්‍රියාකාරකම්

බොරවැව එල්ලංගාව පිහිටා ඇත්තේ දුර්වල ජල වහනයක් සහිත පහතරට වියළි කලාපය තුල වේ. සාමාන්‍ය ජනගහනයක් පවතින මෙම ප්‍රදේශයේ ජනගහනයෙන් 56% ක් කාන්තා ජනගහනය වේ. මුළු ජනගහනයෙන් 80% ක් පමණ වයස අවුරුදු 20ට වඩා අඩු වන අතර රැකියා නියුක්ත ජනගහනයෙන් 80% ක් පමණම කෘෂිකර්මාන්ත ආශ්‍රිතව ජීවනෝපාය සලසා ගනී. ඒ අනුව ප්‍රධාන මානව ක්‍රියාකාරකම් ලෙස ගොඩ හා මඩ ගොවිතැන හඳුනාගත හැක. හේන් වගාව සඳහා වනාන්තර එළිකිරීමත් පොල් හා කෙසෙල් වගාව සිදු කිරීමත් දක්නට ලැබෙන අතර මෙම කාලයේ දී ප්‍රදේශයේ වඳුරු ජනගහනය ඉහළයාම හේතුවෙන් බොහෝ ගොවීන් හේන් සහ ගොඩ ගොවිතැනෙන් ඉවත්වන බව ප්‍රදේශයේ ගොවීන් පෙන්වා දෙයි. ඒ හේතුවෙන් හේන් ගොවිතැන සඳහා එළිකර අතහැරදැමූ වනාන්තර කොටස් ප්‍රදේශයේ බහුලව දක්නට ලැබේ.
මීට අමතරව ස්වයංරැකියාවල නියුක්ත පිරිසක්ද ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්තව ජීවත්වන අතර නිමි ඇඳුම් කර්මාන්තය, පෙදරේරු කර්මාන්තය, සිමෙන්ති ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, වඩු කර්මාන්තය, කළුගල් කැඩීම වැනි කර්මාන්ත ද ජීවනෝපාය ක්‍රම ලෙස භාවිතා කරයි.

3.6. එල්ලංගාවේ සමාජ ආර්ථික තොරතුරු

එල්ලංගාව අයත් වන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් දෙකෙහි පවුල් සංඛ්‍යාව 562ක් වේ. මෙහි සම්ස්ථ ජනගහනය 1617 පමණ වන අතර ඉන් 56% (911) ගැහැණු ද, 44%(706) පිරිමි ද වේ. මේ අතරින් වයස අවුරුදු 20ට අඩු ජනගහනය 1353 ක් වන අතර වයස අවුරුදු 20 - 59 ත් අතර ජනගහනය 152ක් වේ. වයස අවුරුදු 60 හා ඊට ඉහළ ජනගහනය 112කි. මෙම ප්‍රදේශයේ සමස්ථ ජනගහනයෙන් 99% පමණම සිංහල බෞද්ධ වේ.

ප්‍රස්තාර අංක 05 - එල්ලංගාවේ ජනගහනය

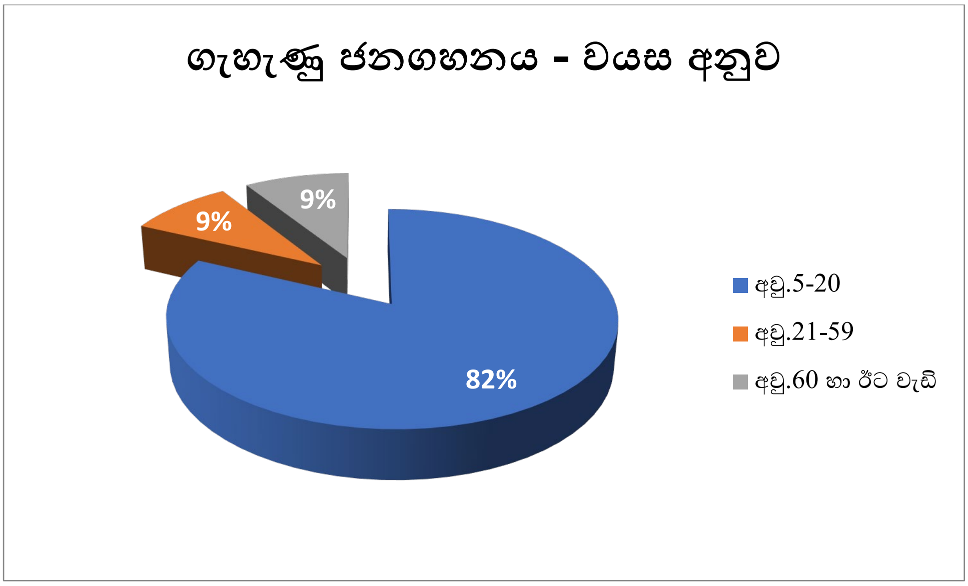

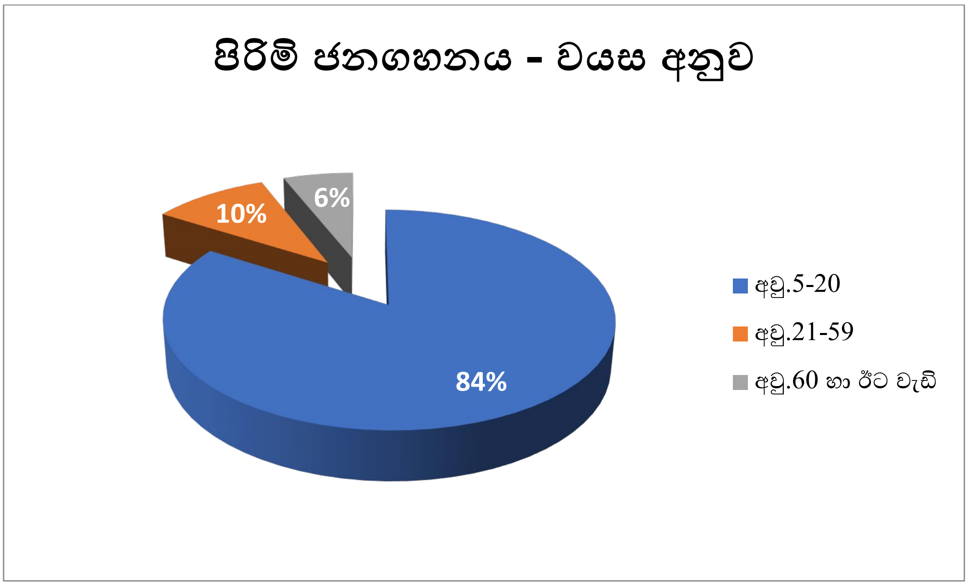

ඒ අනුව ජනගහනයෙන් 80% වැඩි කොටසක් වයස අවුරුදු 20ට අඩු පාසල් යන වයසේ බව දක්නට ලැබේ. වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය 10% මට්ටමේ පවතී. මෙම ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ අධ්‍යාපන මට්ටම සැලකූ විට වයස අවුරුදු පහට වැඩි ජනගහනයෙන් 0.5% පමණ පිරිසක් පාසල් නොගිය බාණ්ඩයට අයත්වන අතර අනෙකුත් සියලු දෙනා යම්කිසි අධ්‍යාපනයක් ලබා තිබේ. ඒ අතරින් 40% පමණ අ.පො.ස.(සා.පෙළ) හා ඊට ඉහළ අධ්‍යාපන මට්ටමක් ලබා තිබේ. ජනගහනයෙන් 59.05% පමණ අ.පො.ස.(සා.පෙළ) මට්ටමෙන් පසුව අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියෙන් බැහැරවී ඇත.

ප්‍රස්තාර අංක 06 - අධ්‍යාපන මට්ටම

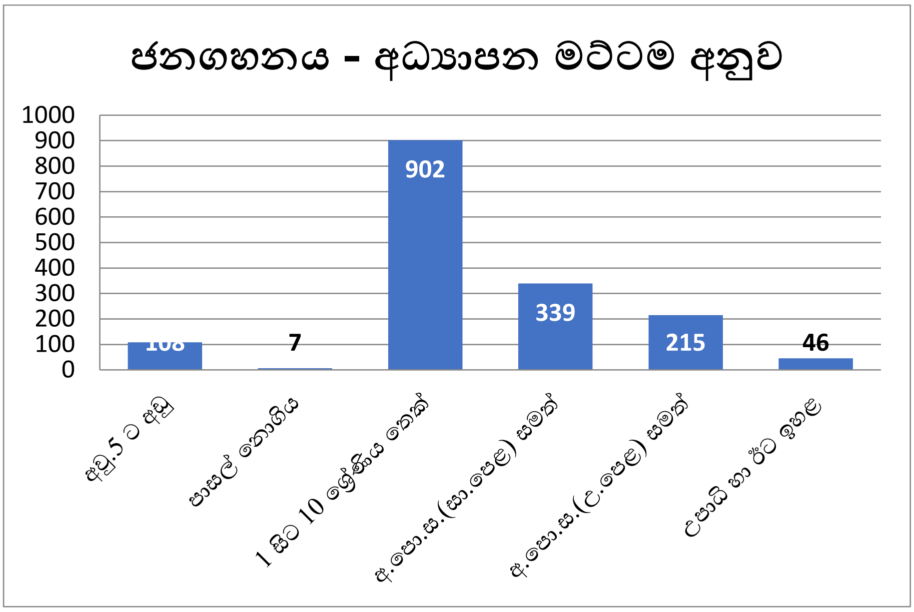

එල්ලංගාව තුල වැඩකළ හැකි ජනගහනයෙන් 69%ක් සේවා නියුක්ත වන අතර සේවා වියුක්තිය 31% පමණ වේ. ඒ අතරින් සේවා නියුක්ත අංශ පහත පරිදි විහිදී ගොස් ඇත.

ප්‍රස්තාර අංක 07 - රැකියා නියුක්තිය

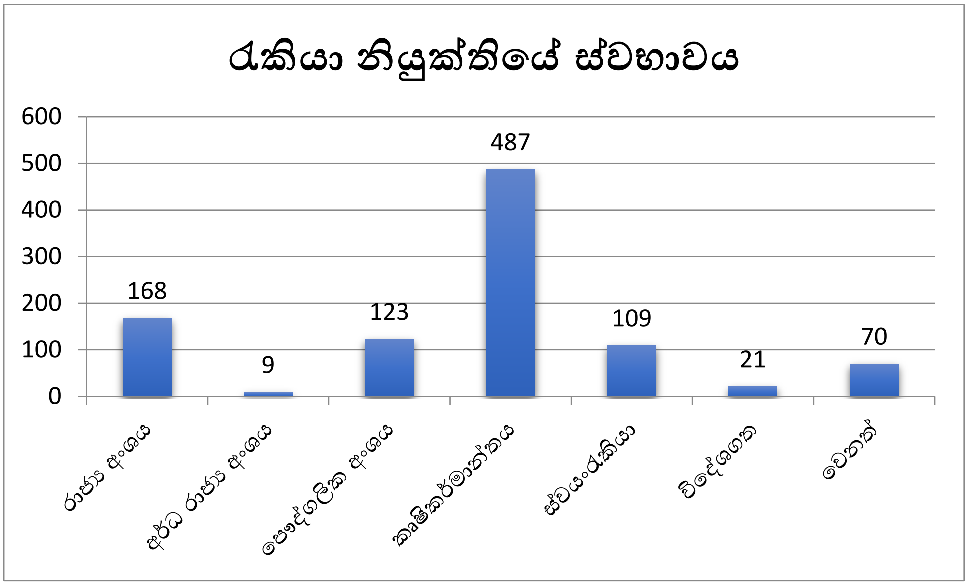

ඉහත වගුව අනුව ප්‍රදේශයේ රැකියා නියුක්ත ජනගහනයෙන් වැඩි පිරිසක් කෘෂිකාර්මාන්තය ආශ්‍රිතව තම ජීවනෝපාය සකසා ගන්නා බව පෙනී යයි.

3.7. එල්ලංගාවේ පවතින ඉදිකිරීම්

එල්ලංගාව තුළ වැව් 08 ක් සහ ප්‍රධාන අමුණු 02ක් දක්නට ලැබේ. මේ අතුරෙන් වැව් 5 ක් දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය මගින් පුනරුත්ථාපනය කර ඇති අතර සුළු අලුත් වැඩියාවන් කිහිපයක් පමණක් සිදු කිරීමට නියමිත වන බැවින් ඒවා මේ වන තෙක් ගොවි සංවිධාන වලට භාරදී නොමැත. එල්ලංගාව තුළ අලි මිනිස් ගැටුම ඉතා බරපතලය. මේ සඳහා විසඳුමක් වශයෙන් අලි වැට ඉදිකර ගැනීමට ප්‍රජාව උත්සාහ දරයි. බොහෝ වගා බිම්වල උඩ පැලක් හා අලි වැටක් ඉදිකර ඇත.

ගනේගම රජමහා විහාරය

ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ නිවාස සහ කුඩා ව්‍යාපාර ස්ථාන වලට අමතරව එල්ලංගාව තුල දක්නට ලැබෙන විශේෂ ඉදිකිරීම් ලෙස වරාගම්මන මිණිමුතු පෙර පාසල, බොරවැව සමෘද්ධි බැංකුව, බොරවැව ප්‍රජා ශාලාව, බොරවැව කණිෂ්ඨ විද්‍යාලය, ගනේගම රජමහා විහාරය ආදී පොදු ස්ථාන හඳුනාගත හැක. ප්‍රදේශයේ පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සපුරාගැනීම සඳහා ඉදිකළ වරාගම්මාන සිසි ප්‍රජාමූල ජල යෝජනා ක්‍රමය හා බොරවැව එක්සත් ප්‍රජාමූල ජල යෝජනා ක්‍රමයද හඳුනාගත හැකිය. ඊට අමතරව ගොවිතැන සඳහා අවශ්‍ය ජලය සපයා ගැනීමට කෘෂි ළිං 21ක් ද අමුණු තුනක් ද දක්නට ලැබේ.

3.8. එල්ලංගාවේ කෘෂිකාර්මික බෝග වගා රටාව

ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික රටාව ලෙස මහ කන්නය වැසි ජලය උපයෝගී කරගෙනද යල කන්න වැව් හා කෘෂි ළිංවල ජලය කළමනාකරනය කරමින් ද සිදු කරන අතර යල කන්නයේ වී වගාව බහුලව සිදු කරන අතර හේන් වගාවද සිදු කරයි. නමුත් යල කන්නයේ දී සමහර වැව් ආශ්‍රිතව යල බෙද්ම ක්‍රමයට වගා කටයුතු සිදු කරන අතර බොහෝ විට අතිරේක බෝග වගාව සිදු කරයි.

එල්ලංගාවට අයත් මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර 35.23 ක් ගොඩ හා මඩ ඉඩම් ලෙස වගා කටයුතු කරනු ලබයි. මෙයින් මහ කන්නයේ දී හෙක්ටයාර 11.75 ක් හා යල කන්නයේ දී හෙක්ටයාර 4.86ක් ලෙස මඩ ඉඩම් වගා කරන අතර එයින් මහ කන්නයේ දී වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 79 ක් ද යල කන්නයේ වී නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 32 ක් ද වේ. දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් වැව් ප්‍රතිසංස්කරණයෙන් අනතුරුව මෙම නිෂ්පාදනය මහ කන්නයේ දී මෙට්‍රික් ටොන් 95ක් ද යල කන්නයේ දී මෙට්‍රික් ටොන් 58 ක් ද ලෙස ඉහළ නැංවීමට බලාපොරොත්තු වේ.

අතිරේක බෝග ලෙස ඩබ ඉරිඟු, රට කජු, ලොකු ළූණු, මුං ආදියද පළතුරු ලෙස කෙසෙල්, පැණි කොමඩු අදිය ද ඊට අමතරව පොල් වගාව ද ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබේ. බොරවැව එල්ලංගාව යටතේ බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදිත බිම් යල සහ මහ ලෙස පිලිවෙළින් හෙක්ටයාර 7 සහ 6 ලෙසද බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනය මහ සහ යල පිළිවෙලින් මෙට්‍රික් ටොන් 22 හා 18 ලෙසද හඳුනා ගැනේ. මීට අමතරව යල කන්නයේ දී රටකජු වගා කරන අතර එය හෙක්ටයාර 9ක් තුල මෙට්‍රික් ටොන් 15 ක් වේ. පැනි කොමඩු නිෂ්පාදනය ද සැලකිය යුතු මට්ටමකින් සිදු කරන අතර හෙක්ටයාර 4කින් මෙට්‍රික් ටොන් 23ක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. මීට අමතරව අක්කර 20කට වඩා වැඩි ප්‍රදේශ පොල් වගාවද දක්නට ලැබේ. විශේෂයෙන් මැද ගනේගම වැව ආශ්‍රිතව අක්කර 15ක පමණ විශාල පොල් වගාවක් දක්නට ලැබේ.
දේශගුණ සුහුරු ව්‍යාපෘතිය මගින් මෙම ප්‍රදේශ වල අතිරේක බෝග වගාව සඳහා රටකජු හා තල බෝග ලබා දි ඇත.

3.9. එල්ලංගාවේ වාරිමාර්ග කළමනාකරණය

පහත රට වියළි කලාපයට අයත් මෙම එල්ලංගාවේ මහ කන්නය සඳහා හොඳින් ජලය ලැබෙන අතර යල කන්නයේ දී වැව් වල පවතින ජලය මනා කළමනාකරණයකින් යුක්තව බෙදා ගැනීම තුලින් වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගනී. බොහෝවිට මහ කන්නයේ දී වැව් ආශ්‍රිත සියලු ගොඩ මඩ ඉඩම් වගා කලද යල කන්නයේ දී යල බෙද්ම ක්‍රමය යටතේ වගා කටයුතු සිදු කරයි. විශේෂයෙන් එල්ලංගාව යටතේ ඇති ඔලගම් වැව් 03න් මහ කන්නයේ දි වගා කටයුතු සිදු කළද යල කන්නයේ දී වගා කටයුතු සිදු නොකරයි. වරාගම්මන අමුණ, ගොඩගෙදර අමුණ හා සියඹලාගහ අමුණ යන අමුණු තුන මගින් ද ප්‍රදේශයේ ජල අවශ්‍යතා කළමනාකරණය සිදු කරනු ලබයි.
ඊට අමතරව ගොඩ භෝග වගාවට සහ යල කන්නයේ දී සිදුකරන අතිරේක භෝග වගාවන්ට උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ප්‍රදේශයේ කෘෂි ළිං 21ක් පමණ ඉදිකර ඇත. විශේෂයෙන් යල කන්නයේදී මැද ගනේගම වැවේ ජලය කෘෂි අවශ්‍යතා සඳහා කිසිසේත්ම ප්‍රමාණවත් නොවන බවත් එම ජල අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කර ගැනීමට ඊට ආසන්නයේ පිහිටා ඇති ගල්වලේ ජලය මෝටර් යොදා වැවට පොම්ප කරන බවත් සමීක්ෂණයේ දී ප්‍රදේශවාසීන් පෙන්වා දෙන ලදි. සාමාන්‍යයෙන් මැද ගනේගම වැවට ජලය ලැබෙන්නේ ඉහළ ගනේගම වැවෙන් පිටවන ජලය හා ඒ ආශ්‍රිත කුඹුරු වලට පිටකරන ජලය මගින් වන අතර ඉහළ ගනේගම වැව ප්‍රතිසංස්කරනයත් සමගම වැවේ පිටවාන පහතින් සකස් කර ඇති බවත් ඒ හේතුවෙන් වැවේ රඳා පවතින ජල ධාරිතාවය පහළ ගොස් ඇති බවත් පෙන්වා දෙන ගොවින් මේ

හේතවෙන් ඉහළ ගනේගම වැවෙන් පෝෂණය වන කුඹුරු වලට හා මැද ගනේගම වැවට යල කන්නයේ දි ලැබෙන ජලය හිඟ වන බව නිරික්ෂණය විය.

එල්ලංගාව මුහුණ දෙන ප්‍රධාන අභියෝග

බොරවැව එල්ලංගාව සම්බන්ධයෙන් සිදුකල හරස්කඩ චාරිකා මගින් හා එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටු මගින් හඳුනාගත් එල්ලංගාවට සම්බන්ධ ගැටළු පහත පරිදි වේ.

01. සාම්ප්‍රදායික වාරි පරිසර පද්ධතියක තිබිය යුතු මූලික අංග සම්බන්යෙන් ගැටළු ඇතිවීම.
    1.1.කට්ට කඩුව නොමැතිවීම හා කට්ට කඩුවේ ගස් නොමැතිවීම
    1.2.පෙරහන (උස්වැටිය) නොමැති වීම
    1.3.පිටවාන හා වාන් ඇළ සම්බන්ධ ගැටළු
    1.4.සොරොව්ව සම්බන්ධ ගැටළු
    1.5. ඇළවේලී විධිමත් නොවීම
    1.6.ගොඩවල නොමැති වීම
    1.7.වැව් බැම්ම සම්බන්ධ ගැටළු
    1.8.කුණු ඇළ නොමැති වීම
02. ආක්‍රමණික ජලජ ශාක පැතිරීම
03. පාංශු ඛාදනය හේතුවෙන් වැව්වල රොන්මඩ තැන්පත් වී වැව් ගොඩවීම
04. ජල පෝෂක ප්‍රදේශයේ වගා කිරීම හේතවෙන් ජල පෝෂක ප්‍රදේශය සීමා වීම
05. නඩත්තු කටයුතු ක්‍රමවත්ව සිදු නොකිරීම
06. වන සතුන්ගෙන් සිදුවන හානි
07. ගොවි සංවිධාන වලින් අපේක්ෂිත කාර්යයන් අපේක්ෂිත මට්ටමින් සිදු නොවීම

4. බොරවැව එල්ලංගාව මුහුණදෙන මූලික අභියෝග හඳුනා ගැනීම

බොරවැව එල්ලංගාව මුහුණදෙන ප්‍රධාන අභියෝග හඳුනා ගැනීම එල්ලංගා පැතිකඩ හා එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සැකසීමේ ක්‍රියාවලියේ එක් ප්‍රධාන කාර්යයකි. දේශගුණික සුහුරුවාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන පළාත් 6ක දිස්ත්‍රික්ක 11ක එල්ලංගා පද්ධති 57 ආවරණය වන පරිදි එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටු 54ක් පිහිටුවීමට පහසුකරනය කිරීමෙන් පසුව, ව්‍යාපෘතියේ ඊළඟ කාර්යය වී ඇත්තේ සෑම එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුවක් සඳහාම එල්ලංගා පැතිකඩක් සහ එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සකස් කර දීමට එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට සහාය වීමයි. එල්ලංගාව සහ එල්ලංගාව මුහුණ දෙන ගැටළු හඳුනා ගැනීමට එල්ලංගා පැතිකඩ සැකසීම අතිශයින් වැදගත් වන අතර එල්ලංගාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ප්‍රායෝගික එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මක් සැකසීමට එල්ලංගා පැතිකඩ ඉතා වැදගත් වේ. ඒ අනුව අභියෝග හඳුනා ගත යුතු ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර තීරණය කිරීම, දත්ත එකතු කිරීම හා උත්පාදනය කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රමවේද තීරණය කිරිම, එල්ලංගා පැතිකඩේ හා එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්මේ දත්ත හා තොරතුරු ජනනය කිරීම සඳහා ආකෘති සැකසීම සම්බන්ධයෙන් දේශගුණ සුහුරු වාරි කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘතියේ නිලධාරීන් හා ලෝක බැංකු නිලධාරීන් එක්ව උපදේශන මට්ටමේ රැස්වීම් කීපයක්ම පවත්වන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලේඛණ පරිශීලනය කිරීමට අමතරව සහභාගීත්ව ක්‍රමවේදයක් වන හරස්කඩ චාරිකා ක්‍රමවේදය එල්ලංගාව අධ්‍යනය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන ක්‍රමවේදයක් ලෙස භාවිතා කරන ලදී. එහිදී එල්ලංගාව හරහා චාරිකා කරමින් එල්ලංගාවේ ස්වභාවය සහ එල්ලංගාව මුහුණදෙන ප්‍රධාන අභියෝග හඳුනා ගන්නා ලදී.

මේවා එල්ලංගා කළමණාකරන සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී භාවිතා කිරීම සඳහා එල්ලංගා පැතිකඩේ විස්තරාත්මකව දක්වා ඇත. මෙම අභියෝග තව දුරටත් විග්‍රහ කර උග්‍ර ගැටලු හඳුනා ගෙන ඒවායේ නිවැරදිතාවය තහවුරු කර ගෙන ඒවා පිලිබඳව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ගේ, පාර්ශවකරුවන්ගේ සහ ආධාර කරුවන්ගේ කඩිනම් අවධානය යොමු කරවීමට එල්ලංගා කළමනාකරණ සැලැස්මට ඇතුලත් කර ඇත.

4.1. බොරවැව හරස්කඩ චාරිකාවෙන් හඳුනාගත් ප්‍රමුඛතාගත කල ගැටලු හා යෝජිත උපාය මාර්ග හා සැලැස්ම

වගු අංක 07 - එල්ලංගා කළමණාකරන කමිටුව විසින් උග්‍ර ගැටළු විසඳා ගැනීම හෝ අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

අනු අංක	උග්‍ර ගැටළුව හා ගැටළුව පවතින ස්ථාන	යෝජිත උපාය මාර්ග හා සැලැස්ම	මැදිහත් විය යුතු අදාල ආයතනය
01	සොරොව්වේ ජලය කාන්දු වීම. (ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම, සියඹලාවත්ත, බොරවැව)	සොරොව්ව පිළිසකර කිරීම.	කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම්.
02	සොරොව්වේ බැම්ම පුපුරා යාම හේතුවෙන් ජලය බෙදා හැරීමට නොහැකිවීම. (ඉහළ ගනේගම වැවේ අක්කර 4 ½ පමණ කුඹුරු යාය සඳහා ජලය සැපයීමට අමතර බටයක් යොදා ගැනීම)	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර සොරොව්ව නැවත ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීම.	CSIAP, කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
03	කට්ටකඩුව නොමැතිවීම - මීටර 2300ග (ඉහළ ගනේගම-වර්ග මීටර 200, මැද ගනේගම-වර්ග මීටර 250, සියඹලාවත්ත-වර්ග මීටර 750, බොරවැව- වර්ග මීටර 1100)	කට්ටකඩුව නැවත ස්ථාපිත කිරීම. (වැව් බැම්මේ සිට මීටර පහක වපසරිය තුල කට්ටකඩුව පිහිටුවා ගස් සිටුවීම)	ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
04	පිටවාන පහතින් පිහිටීම. (ඉහළ ගනේගම වැව)	වාන් අඩි 1 1/2 ක් පමණ උස්කර සකස් කිරීම.	පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, CSIAP, කොන්ත්‍රාත්කරු, ගොවි සංවිධාන

05	වාන් ඇළ නොමැතිවීම.	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර ස්ථානීය පරීක්ෂාවක් සිදු කර අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.	ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
06	වැව් බැම්ම පුපුරා ගොස් ජලය කාන්දු වීම. (ඉහළ ගනේගම වැව - මීටර , සියඹලාවත්ත වැව- මීටර 750)	වැව් බැම්ම පස් දමා නිසි පරිදි සකස් කිරීම.	කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
07	වැව් බැම්ම සේදී පාංශු ඛාදනය වීම. (සියඹලාවත්ත වැව -මීටර 750)	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර පරීක්ෂා කර බලා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.	කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
08	ප්‍රතිසංස්කරණ වලින් පසු ඉහළ ගනේගම වැවේ අක්කර 1 ½ පමණ කුඹුරුයාය සඳහා ජලය ගලායන අතුරු ඇළ වැසී යාම.	පරීක්ෂා කර බලා අතුරු ඇළක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීම.	CSIAP, කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
09	කුණු ඇළේ බෙලිගාල් (බොරවැව- කි.මී.1 ½)	අවහිර වී ඇති කොටස් කපා ඉවත්කිරීම.	ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
10	පෙරහන නොමැතිවීම. (බොරවැව, මැද ගනේගම)	කුඹුක්, මී, කරඳ, පුවක් වැනි සුදුසු ශාඛ යොදා පෙරහනක් යෙදීම.	CSIAP, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
11	ආක්‍රමණික ජලජ ශාක හේතුවෙන් වැව් ගොඩවීම. (ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම, පහළ ගනේගම, බොරවැව)	තාක්ෂණික නිලධාරීන් සමග ඒල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡාකර සුදුසු පියවර ගැනීම.	CSIAP, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

12	පාංශු ඛාදනය හේතුවෙන් වැව් ගොඩවීම. (මැද ගනේගම වැව අසල අක්කර …….ක පොල් ඉඩම)	සමෝච්ඡ රේඛාවන් සලකා බලා පාංශු ඛාදන වැටි දැමීම.	CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවි සංවිධාන
13	කෘෂි මාර්ග නොමැතිවීම. (සියඹලාවත්ත වැවට ප්‍රවේශ මාර්ගයක් නොමැති වීම - මීටර 750 පමණ දුරට තැලවිල්ලක් සමග)	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.	ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, පළාත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යංශය
14	කෘෂි මාර්ග හේතුවෙන් ජලය අවහිර වී කුඹුරු යාය යටවීම. (බොරවැව)	මාර්ගය හරහා අඩි 1 ½ බැගින් බෝක්කු කැට ලබා දීම.	ප්‍රාදේශීය සභාව, CSIAP, ගොවි සංවිධාන
15	වැව් ඉස්මත්තේ පස් ගොඩගසා තිබීම හේතුවෙන් පාංශු ඛාදනය වී වැව ගොඩවීම.	වැව ඉස්මත්තේ ගොඩගසා ඇති පස් වැටියක් ලෙස සකස් කර පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කිරීම.	කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
16	වැව් වල නඩත්තු කටයුතු දුර්වල වීම. (ගොවි සංවිධාන වල ක්‍රියාකාරීත්වය දුර්වල වීම)	ගොවි සංවිධාන වලට නඩත්තුව හා කළමනාකරණය පිළිබඳ විධිමත් පුහුණුවක් ලබා දීම හා නඩත්තු වියදම් සම්පාදනය කර ගැනීමට සුදුසු ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.	ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය

4.2. බොරවැව එල්ලංගාව සම්බන්දයෙන් හඳුනාගත් උග්‍ර ගැටළු විසඳීම සඳහා යෝජිත ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

වගු අංක 08 - හඳුනාගත් උග්‍ර ගැටළු විසඳීම සඳහා යෝජිත ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

අනු අංකය	උග්‍ර ගැටළුව හා ගැටළුව පවතින ස්ථාන	යෝජිත උපාය මාර්ග හා සැලැස්ම	උප ක්‍රියාකාරකම්	දළ පිරිවැය (රු.මි)	2024 වර්ෂය			2025 වර්ෂය													මැදිහත් විය යුතු අදාල ආයතනය
01	සොරොව්වේ ජලය කාන්දු වීම. (ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම, සියඹලාව	සොරොව්ව පිළිසකර කිරීම.	1.ගොවි සංවිධාන මගින් ඇස්තමේන්තුවක් ලබා ගැනීම.	0.3																	කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව,

	ත්ත, බොරවැව)																				ප්‍රාදේශීය ලේකම්.
			2.කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීම.																		
			3.ප්‍රගතිය සමාලෝචනය.																		
02	සොරොව්වේ බැම්ම පුපුරා යාම හේතුවෙන් ජලය බෙදා හැරීමට නොහැකි වීම. (ඉහළ ගනේගම	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර සොරොව්ව නැවත ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීම.	1.එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමුකර සාකච්ඡා කිරීම.																		CSIAP, කොන්ත්‍රාත්කරු, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව

	වැවේ අක්කර 4 ½ පමණ කුඹුරු යාය සඳහා ජලය සැපයීමට අමතර බටයක් යොදා ගැනීම)																				
			2.කොන්ත්‍රාත් කරුවන් හරහා සොරොව්ව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.																		
03	කට්ටඩුව නොමැති වීම. -	කට්ටඩුව නැවත ස්ථාපිත කිරීම.	1.කට්ටකඩුව වෙන්කර ගැනීම.																		ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන

	මීටර 2300 (ඉහළ ගනේගම -වර්ග මීටර 200, මැද ගනේගම -වර්ග මීටර 250, සියඹලාවත්ත-වර්ග මීටර 750 බොරවැව - වර්ග මීටර 1100)	(වැව් බැම්මේ සිට මීටර පහක වපසරිය තුල කට්ටකඩුව පිහිටුවා ගස් සිටුවීම)																			සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
			2.වියදම් ඇස්තමේන්තු																		

			වක් සකස් කිරීම.																		
			3. කොන්ත්‍රාත්තු කරුවන්ට පැවරීම.																		
			4.ප්‍රගතිය සමාලෝචනය.																		
04	පිටවාන පහතින් පිහිටීම. (ඉහළ ගනේගම වැව)	වාන අඩි 1 1/2 ක් පමණ උස්කර සකස් කිරීම	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කර පරීක්ෂා කිරීම.																		පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, CSIAP, කොන්ත්‍රාත්කරු, ගොවි සංවිධාන
			2. අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු මගින්																		

			වාන සකස් කිරීම.																		
			3. ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම.																		
05	වාන් ඇළ නොමැති වීම.	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර ස්ථානීය පරීක්ෂාවක් සිදු කර අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කර සාකච්ඡා කිරීම.																		ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
			2. ස්ථානීය																		

			පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.																		
			3. ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම.																		
			4. කොන්ත්‍රාත්තුව පිරි නැමීම.																		
			5. ප්‍රගති සමාලෝචනය.																		
06	වැව් බැම්ම පුපුරා ගොස් ජලය කාන්දු වීම. (ඉහළ ගනේගම වැව - මීටර ....,	වැව් බැම්ම පස් දමා නිසි පරිදි සකස් කිරීම.	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කර පරීක්ෂා කිරීම.																		කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග

	සියඹලාව ත්ත වැව- මීටර 750)																				දෙපාර්තමේ න්තුව
			2. කොන්ත්‍රාත් කරු මගින් වැව් බැම්ම නැවත පස් යොදා සකස් කිරීම																		
07	වැව් බැම්ම සේදී පාංශු ඛාදනය වීම. (සියඹලා වත්ත වැව - මීටර 750)	එල්ලංගා කළමනා කරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර පරීක්ෂා කර බලා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.	1. එ ල්ලංගා කළමනාකර ණ කමිටුවට යොමු කර සාකච්ඡා කිරීම																		කොන්ත්‍රාත් කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේ න්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග

																					දෙපාර්තමේන්තුව
			2. ස්ථානීය පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.																		
			3. ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම.																		
			4. කොන්ත්‍රාත්තුව පිරි නැමීම.																		
			5. ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම.																		
08	ප්‍රතිසංස්කරණ වලින් පසු ඉහළ ගනේගම වැවේ	පරීක්ෂා කර බලා අතුරු ඇළක් සකස් කිරීමට	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කර																		CSIAP, කොන්ත්‍රාත්කරු, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන

	අක්කර 1 ½ පමණ කුඹුරුයාය සඳහා ජලය ගලායන අතුරු ඇළ වැසී යාම.	අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීම.	සාකච්ඡා කිරීම.																		දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
			2. ස්ථානීය පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.																		
			3. ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම.																		
			4. කොන්ත්‍රාත්තුව පිරි නැමීම.																		
			5. ප්‍රගතිය.																		

			සමාලෝචනය කිරීම.																		
09	කුණු ඇළේ බෙලිගාල් (බොරවැව- කි.මී.1 ½)	අවහිර වී ඇති කොටස් කපා ඉවත්කිරීම.	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කර ස්ථානීය පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.																		ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
			2. ඇස්තමේන්තු සකස් කර, අනුමත කර, මුදල් වෙන් කිරීම.																		
			3. ගොවි සංවිධානය මගින් පිරිසිදු කිරීමට																		

			අදාළ කටයුතු සිදු කිරීම.																		
10	පෙරහන නොමැති වීම. (බොරවැව, මැද ගනේගම)	කුඹුක්, මී, කරඳ, පුවක් වැනි සුදුසු ශාඛ යොදා පෙරහනක් යෙදීම.	1. අවශ්‍ය ශාඛ හා ප්‍රමාණයන් හඳුනා ගැනීම.																		CSIAP, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
			2. වියදම් ඇස්තමේන්තුවක් ගොවි සංවිදාන මගින් ලබා ගැනීම.																		
			3. ශාඛ මිලදී ගෙන ස්ථාපනය කිරීම.																		

			(ගොවි සංවිදාන මගින්).																		
			4. පසු විපරම් සිදු කිරීම.																		
11	ආක්‍රමණික ජලජ ශාක හේතුවෙන් වැව් ගොඩවීම (ඉහළ ගනේගම, මැද ගනේගම, පහළ ගනේගම, බොරවැව)	තාක්ෂණික නිලධාරීන් සමග එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර සුදුසු පියවර ගැනීම.	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේදී අවශ්‍ය පියවර ගැනීම																		CSIAP, ගොවි සංවිධාන, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

			2. ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග අනුව වියදම් ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීම.																		
			3. රසායනික ද්‍රව්‍ය හෝ උපකරණ මිලදී ගැනීම.																		
			4. ජලජ ශාක පැතිරීම වැලැක්වීම, ව්‍යාප්තිය වැලැක්වීම හා විනාශ කිරීම පිලිබදව ගොවි																		

			සංවිදාන දැනුවත් කිරීම.																		
			5. අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ගොවි සංවිදාන වෙත ලබාදී ජලජ ශාක විනාශ කිරීම.																		
			6. පසු විපරම.																		
12	පාංශු ඛාදනය හේතුවෙන් වැව් ගොඩවීම. (මැද ගනේගම	සමෝච්ඡ රේඛාවන් සලකා බලා පාංශු ඛාදන වැටි ඇමීම.	1. පාංශු ඛාදනය වන ස්ථාන හදුනා ගැනීම.																		CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේ

	වැව අසල අක්කර ....ක පොල් ඉඩම)																				න්තුව, ගොවි සංවිධාන.
			2. පාංශු බාදනය වැලැක්වීම සම්බන්ධ යෙන් අදාළ පාර්ශව දැනුවත් කිරීම.																		
			3. ස මෝච්ඡ රේඛා අනුව පාංශු බාධාදන වැටි යෙදිය යුතු ස්ථාන හඳුනාගැනී ම.																		

			4. අවශ්‍ය වියදම් ඇස්තමේන්තුගත කර ප්‍රතිපාදන ගොවීන් සඳහා ලබා දීම හා පාංශු බාදන වැටි යෙදීම																		
			5. පසු විපරම.																		
13	කෘෂි මාර්ග නොමැති වීම. (සියඹලා වත්ත වැවට ප්‍රවේශ මාර්ගයක්	එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.	1. එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කිරීම.																		ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය,

	නොමැති වීම-මීටර 750 පමණ දුරට තැලවි ල්ලක් සමග)																				පළාත් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යංශය
			2. ප්‍රාදේ ශීය සභාවේ අවසරය ලබා ගැනීම.																		
			3. ඇ ස්තමේන්තු සකස් කිරීම.																		
			4. කො න්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීම.																		
			5. පසු විපරම.																		
14	කෘෂි මාර්ග	මාර්ගය හරහා අඩි	1. ස්ථා නීය																		ප්‍රාදේශීය සභාව,

	හේතුවෙන් ජලය අවහිර වී කුඹුරු යාය යටවීම. (බොරවැව)	1½ බැගින් බෝක්කු කැට ලබා දීම.	පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.																		CSIAP, ගොවි සංවිධාන
			2. අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ගොවි සංවිදාන වෙත ලබා දීම.																		
			3. පසු විපරම.																		
15	වැව් ඉස්මත්තේ පස් ගොඩගසා තිබීම	වැව ඉස්මත්තේ ගොඩගසා ඇති පස්	1. එල්ලංගා කළමනාකරන කමිටුවට යොමු කිරීම.																		කොන්ත්‍රාත්කරු, ගොවි සංවිධාන, CSIAP,

	හේතුවෙන් පාංශු ඛාදනය වී වැව ගොඩවීම	වැටියක් ලෙස සකස් කර පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එල්ලංගා කළමනාකරණ කමිටුවට යොමු කිරීම.																			ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
			2. වැව ඉස්මත්තේ ඇති පස් ඉවත් කිරීමට හෝ පාංශු සංරක්ෂණ																		

			වැටි ලෙස සකස් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කිරීම.																		
			3. වැව තුළ ගොඩ වී ඇති පස් ඉවත් කිරීම.																		
			4. පසු විපරම.																		
16	වැව් වල නඩත්තු කටයුතු දුර්වල වීම. (ගොවි සංවිධාන වල ක්‍රියාකාරීත්වය	ගොවි සංවිධාන වලට නඩත්තුව හා කළමනාකරණය පිළිබඳ විධිමත් පුහුණුවක්	1. එක් එක් වැව් ආශ්‍රිත ගොවි සංවිදාන සඳහා වැවක නඩත්තු විය යුතු කොටස් හා ඒවා නඩත්තු විය යුතු ආකාරය																		ගොවි සංවිධාන, CSIAP, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය

	දුර්වල වීම)	ලබා දීම හා නඩත්තු වියදම් සම්පාදනය කර ගැනීමට සුදුසු ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.	පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුවක් ලබා දීම.																		
			2. වැව නඩත්තු කිරීම සඳහා වැව් ආශ්‍රිතව සිදුකළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම.																		
			3. ඒ පිළිබඳව																		

			ගොවි සංවිදාන දැනුවත් කිරිම.																		
			4. පසු විපරම.																		